

Buletin lunar
al CNPF – luna
ianuarie 2014

2

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

3

Totalurile și prognozele
economice pentru RMm – între
optimism și incertitudine

5

Sectorul financiar al Republicii Moldova este evaluat de FMI și Banca Mondială

Sectorul financiar al Republicii Moldova va fi evaluat de un grup de experți ai Fondului Monetar Internațional și ai Băncii Mondiale în cadrul unui program al acestor două instituții financiare internaționale. Ședința de inițiere a programului a avut loc luni la Banca Națională a Moldovei (BNM), informează MOLDPRES.

Un comunicat al BNM precizează că în cursul misiunii de evaluare experții „vor efectua o examinare și o analiză aprofundată și detaliată a sectorului financiar al țării”. Aceștia vor evalua principalele riscuri „la care este expusă stabilitatea macro-financiară și cadrul de politici aferent stabilității financiare a țării în scopul de a identifica și recomanda politici de neutralizare sau minimizare ale acestora”.

Experții ai Fondului Monetar Internațional și ai Băncii Mondiale vor evalua, de asemenea, aspectele aferente dezvoltării sectorului financiar care asigură creșterea economică de lungă durată și dezvoltarea socială a țării. Astfel, asistența acordată prin intermediul Programului de Evaluare a Sectorului Financiar de către FMI și Banca Mondială va contribui la identificarea timpurie a vulnerabilităților și a necesităților de îmbunătățire a sectorului financiar, prin perfecționarea politicilor și aspectelor instituționale ale acestuia, notează BNM.

Printre domeniile aferente pieței financiare care urmează a fi evaluate se numără și „supravegherea sectorului financiar, guvernarea corporativă, gestionarea situațiilor de criză, dezvoltarea pieței de capital”.

După încheierea misiunii, experții vor prezenta un set de recomandări privind depășirea vulnerabilităților identificate, precum și măsuri pentru dezvoltarea sectorului financiar în continuare.

Ultima dată, sectorul financiar al Republicii Moldova a fost evaluat în cadrul programului respectiv în anul 2007.

Programul de Evaluare a Sectorului Financiar (FSAP) a fost inițiat în anul 1999 și reprezintă o analiză cuprinzătoare și aprofundată a sectorului financiar al unei țări. În statele aflate în curs de dezvoltare și în țările cu economii emergente, evaluările din cadrul FSAP sunt efectuate

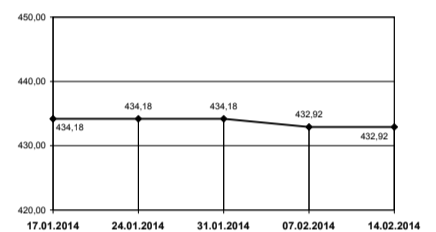
de Fondul Monetar Internațional împreună cu Banca Mondială.

În cadrul unei misiuni a reprezentanților BM și ai FMI, la începutul lunii octombrie 2013, au fost stabilite domeniile aferente pieței financiare care vor fi supuse evaluării, în special supravegherea sectorului financiar, guvernarea corporativă, gestionarea situațiilor de criză, dezvoltarea pieței de capital.

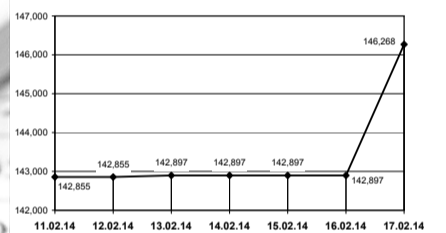
MOLDPRES

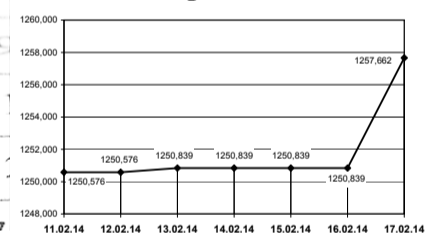
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
19.02.2014

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	13.5074
EUR	1	18.5409
UAH	1	1.5202
RON	1	4.1332
RUB	1	0.3833

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru selectarea unei companii de audit pentru a audita activitatea Întreprinderii de Stat „Capital Market”. Companiile de audit pot depune cereri până la 24 februarie 2014.

Informații suplimentare
la numărul de telefon:
022 22 77 58.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 10-14 februarie 2014 la Bursa de Valori a Moldovei au fost efectuate 10 tranzacții cu valorile mobiliare a 6 emitenți. Volumul total a constituit 170,5 mii lei.

Volumul tranzacțiilor în Secția de Bază a Bursei a constituit 103,3 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor ordinare nominative ale întreprinderii „Franzețuța” s-a majorat cu 1 leu și a constituit 19 lei. Prețul acțiunilor companiei „Edilitar” (Căușeni) a scăzut de la 3,50 până la 2 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe, ca pachete unice (licitații cu strigare), au fost vândute acțiunile a 2 emitenți în volum de 67,3 mii lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

În atenția acționarilor, Societăților pe Acțiuni și participanților profesioniști ai pieței financiare!

Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2014, desfășoară acțiunea „Abonează-te la ziarul Capital Market”.

Abonații vor primi o reducere de 10 la sută la publicarea raportului financiar.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 1 • 2014

PIAȚA VALORILOR MOBILIARE

PIAȚA PRIMARĂ

În ianuarie 2014, în Registrul de stat al valorilor mobiliare, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), au fost înregistrate 7 emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare de 475,95 mil. lei (Tabelul nr. 1).

Volumul emisiunilor de acțiuni în ianuarie 2014 s-a majorat în raport cu luna similară a anului precedent cu 456,35 mil. lei sau de 24,3 ori (Tabelul nr. 2).

PIAȚA SECUNDARĂ

În ianuarie 2014 pe piața secundară au fost efectuate 163 tranzacții cu valori mobiliare în volum de 61,94 mil. lei (Diagrama nr. 1). Numărul tranzacțiilor s-a redus cu 131 unități, iar volumul acestora a înregistrat o creștere cu 37,98 mil. lei sau de 2,6 ori comparativ cu volumul tranzacțiilor efectuate în perioada luna ianuarie 2013 (Tabelul nr. 3).

PIAȚA BURSIERĂ

Pe piața bursieră în ianuarie 2014 au fost înregistrate 54 tranzacții în volum total de 1,79 mil. lei (Diagrama nr. 2), care constituie 3% din volumul total al tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară (Diagrama nr. 3).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe segmentul

bursier constituie 33% din numărul total al tranzacțiilor (Diagrama nr. 4).

Rulajul bursier s-a micșorat cu 11,33 mil. lei față de luna similară a anului precedent.

Informația privind tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul bursier este prezentată în Tabelul nr. 4.

SEGMENTUL EXTRABURSIER

În ianuarie 2014, pe segmentul extrabursier au fost înregistrate 109 tranzacții în volum de 60,15 mil. lei. Volumul acestor tranzacții s-a majorat de 5,6 ori comparativ cu luna ianuarie 2013 (Diagrama nr. 5).

În structura volumului tranzacțiilor extrabursiere din perioada de raportare, ponderea maximă revine tranzacțiilor de donație – 61,98% sau (37,28 mil. lei), aport la capitalul social – 30,77% sau (18,51 mil. lei), moșteniri – 6,92% sau (4,16 mil. lei). Alte tranzacții – 0,33% sau (0,20 mil. lei), inclusiv 0,12 mil. lei tranzacții efectuate în scopul executării deciziei judecătorești și 0,08 mil. lei vânzare-cumpărare (Diagrama nr. 6).

Comisia Națională a Pieței Financiare:

MD 2012, m. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Direcția relații externe și dezvoltare:

tel.: (37 322) 859 430

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul de Stat al Valorilor Mobiliare în ianuarie 2014

Denumirea emitentului	Codul ISIN al valorilor mobiliare	Suma emisiunii, lei	Numărul de valori mobiliare plasate, unități	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Nivel de cotare la BVM
Emisiuni suplimentare de acțiuni					
Î.M. „MOLDCELL” S.A.	MD14MCEL1000	393600000	131200000	3	-
S.A. „DRUMURI-STRĂȘENI”	MD14STRD1004	1767210	176721	10	-
S.A. „SERVICE CENTRU JSB”	MD14RUJI1003	10000	100	100	-
B.C. „BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ CHIȘINĂU”	MD14BROM1003	35650000	3565	10000	-
S.A. „ASPA”	MD14ASPA1006	2224000	222400	10	-
S.A. „APĂ-CANAL CHIȘINĂU”	MD14APCL1001	25000000	250000	100	-
B.C. „ProCredit Bank”	MD14PROB1000	17700000	17700	1000	-
TOTAL		475951210	131870486		

Tabelul nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie 2010-2014 (mil. lei)

Tipul emisiunii	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2013, modificare absolută (+/-)
Emisiuni plasate la înființarea societăților pe acțiuni	0,88	-	-	-	-	-
Emisiuni suplimentare de acțiuni	0,03	145,80	217,87	19,60	475,95	+456,35
Total	0,91	145,80	217,87	19,60	475,95	+456,35

Tabelul nr. 3 Piața secundară, ianuarie 2010-2014

Indicator	2010	2011	2012	2013	2014	2014 față de 2013, %
Piața bursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	76	138	159	68	54	-20,59
Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	20,45	8,83	2,64	13,12	1,79	-86,36
Piața extrabursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	155	149	163	226	109	-51,77
Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	1,49	13,36	3,54	10,84	60,15	+454,89
Total piața secundară						
Numărul de tranzacții (unități)	231	287	322	294	163	-44,56
Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	21,94	22,19	6,18	23,96	61,94	+158,51

Tabelul nr. 4 Tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul Bursei de Valori a Moldovei, ianuarie 2014

Denumirea emitentului	Codul ISIN	Nr. de acțiuni tranzacționate unități	Volumul tranzacțiilor lei	Prețul de piață al unei acțiuni, lei	Valoarea nominală lei	Ponderea volumului tranzacțiilor în volumul valorilor mobiliare emise, %	Nr. de tranzacții, unități	Nivel de cotare
Tranzacții efectuate prin mecanismul pieței interactive								
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA	MD14AGIB1008	496	496000,00	1000,00	200,00	0,048	5	1
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA	MD14AGIB1008	52	51999,48	999,99	200,00	0,005	2	1
BC „BANCA SOCIALA” S.A.	MD14BSOC1004	4021	402100,00	100,00	100,00	0,402	1	1
BC „MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale” SA	MD14MBIS1000	240	16800,00	70,00	10,00	0,002	1	1
BC „MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale” SA	MD14MBIS1000	2	120,00	60,00	10,00	0,000	1	1
BC „MOLDINDCONBANK” SA	MD14MICB1008	2	180,00	90,00	100,00	0,000	1	1
BC „VICTORIABANK” S.A.	MD14VCTB1004	1	32,00	32,00	10,00	0,000	1	1
BC „VICTORIABANK” S.A.	MD14VCTB1004	60	1890,00	31,50	10,00	0,000	1	1
Total		4874	969121,48				13	

Comerțul este cel mai mare debitor al băncilor, cu o cotă de 40 la sută din totalul creditelor

Ponderea creditelor acordate comerțului se ridică la 40 la sută din portofoliul sectorului bancar al Republicii Moldova. Băncile au acordat comerțului împrumuturi în lei moldovenești în sumă de peste 17 miliarde, informează MOLDPRES cu referire la datele Băncii Naționale a Moldovei (BNM).

Printre domeniile care beneficiază de cele mai multe credite de la bănci, dar la o depărta-

re mare de comerț, se află industria alimentară și cea productivă, cu portofolii de credite de 4 și 3 miliarde de lei.

Peste două miliarde de lei constituie portofoliul de credite acordate domeniilor: transport, telecomunicații și dezvoltarea rețelei, agricultură și persoanelor fizice care practică activități antreprenoriale. La 2,6 miliarde de lei se ridică creditele de consum.

Ritmul anual al creditării în trimestrul patru 2013 s-a ridicat la 45,6 la sută, cel mai accentuat din ultimii trei ani, constata recent BNM în Raportul asupra inflației. Volumul creditelor noi a însumat peste 10 miliarde de lei, ca urmare a expansiunii creditelor în monedă națională cu respectiv 63,8 la sută față de perioada similară din anul 2012, precum și a creditelor în valută străină cu 11,8

Diagrama nr. 1 Tranzacții pe piața secundară a valorilor mobiliare, ianuarie 2014

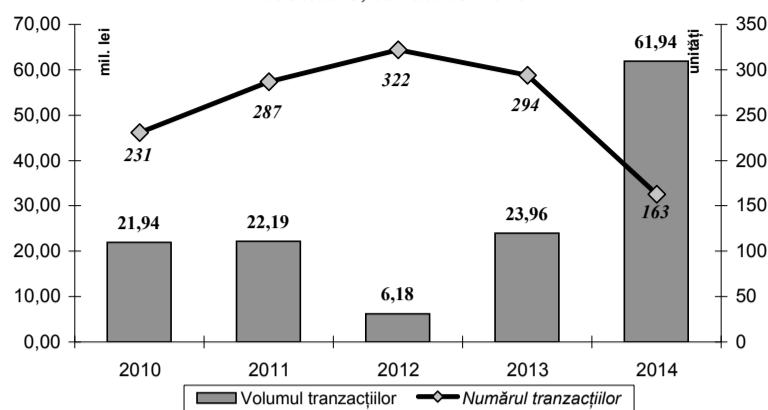

Diagrama nr. 2 Tranzacții bursiere, ianuarie 2010-2014

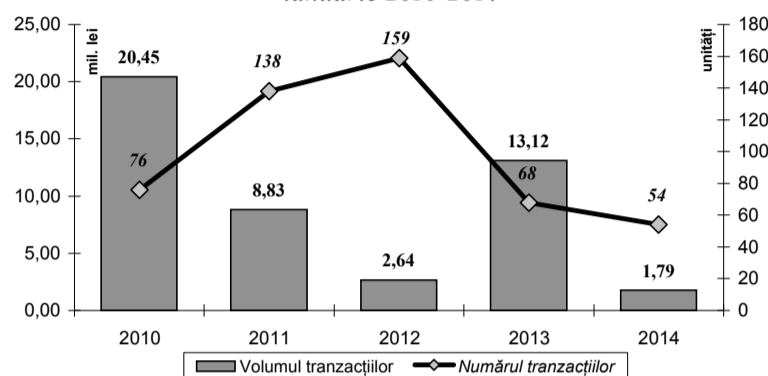

Diagrama nr. 3 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, ianuarie 2014 (după volumul tranzacțiilor)

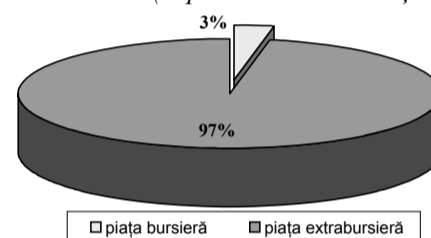

Diagrama nr. 4 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, ianuarie 2014 (după numărul tranzacțiilor)

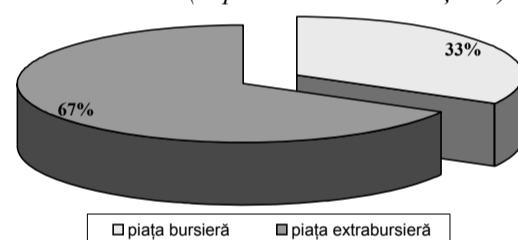

Diagrama nr. 5 Tranzacții extrabursiere, ianuarie 2010-2014

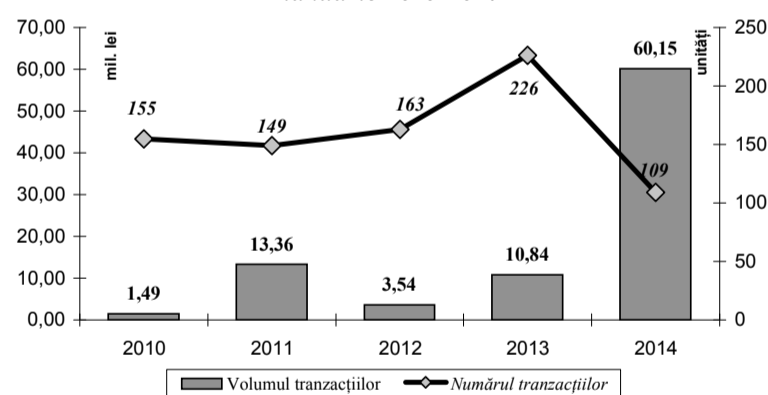
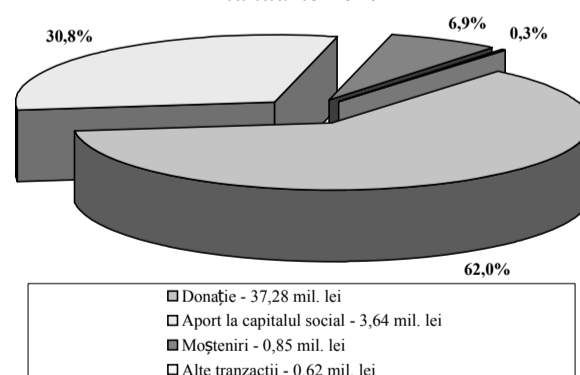

Diagrama nr. 6 Structura tranzacțiilor extrabursiere, ianuarie 2014

la sută. Circa 84,5 la sută din creditele în lei moldovenești au fost contractate de persoane juridice. Rata medie a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională a evoluat în creștere spre sfârșitul trimestrului patru și s-a situat la nivelul de 12,51 la sută în decembrie 2013 sau cu 0,72 puncte procentuale mai mult comparativ cu sfârșitul trimestrului trei, când rata a fost de 11,79 la sută, mai remarcă BNM.

Portofoliul de credite al băncilor moldovenești era la sfârșitul lunii ianuarie de peste 42 miliarde de lei.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 14 februarie 2014 a avut loc ședința ordinară a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Pentru început Consiliul de administrație a aprobat lista registratorilor independenți care pot fi desemnați pentru emitenții care nu asigură ținerea registrului în corespundere cu legislația în vigoare.

De asemenea, a fost aprobată înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a valorilor mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale S.A. "Drumuri Cahul" în sumă de 2 782 880 lei în număr de 278 288 acțiuni ordinare nominative cu VN-10 lei din contul mijloacelor nebănești (mijloace fixe). Societatea avea înregistrat un capital social în mărime de 19 851 120 lei, divizat în 1 985 112 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN -10 lei per acțiune. După majorare, capitalul social va constitui 22 634 000 lei, divizat în 2 263 400 acțiuni ordinare nominative cu VN-10 lei per acțiune.

Examinând rezultatele controlului tematic privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. „COLICĂUȚI”, Consiliul de administrație a aprobat hotărârea prin care se suspendă pe un termen de 6 luni licența asociației în cauză, seria CNPF nr. 000011, eliberată la 20.11.2008 pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut de categoria B, inițindu-se procedura de trageră la răspundere contravențională a directorului executiv al A.E.Î. „COLICĂUȚI”, fiind prescris administratorilor asociației vizate întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control, asigurarea respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative, inclusiv conformarea valorii totale minime a activelor cu cerințele legislației în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a hotărârii, cu implementarea obligatorie a unor măsuri de stabilizare. În hotărâre s-a ținut cont de rambursarea, în perioada 01.12.2013-30.01.2014, a creanțelor privind contractele de împrumut încheiate în mărime de 67,0 mii lei aferente a 10 membri restanțieri, urmând ca A.E.Î. „COLICĂUȚI” să prezinte rapoarte lunare cu privire la măsurile întreprinse, cu anexarea copiilor documentelor justificative. De asemenea, se avertizează administratorii A.E.Î. „COLICĂUȚI” cu retragerea licenței pentru desfășurarea activității asociației în cazul neexecutării prevederilor hotărârii.

În cadrul ședinței a fost modificată Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 38/14 din 08.08.2013 "Cu privire la aprobarea componenței comisiilor de atestare a specialiștilor participanților profesioniști la piața financiară nebancaară".

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, Consiliul de administrație al CNPF a decis să

fie inițiat controlul complex al activității A.E.Î. „ASOCIAȚIA CENTRALĂ A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT”.

Urmare a examinării declarației prezentate, Consiliul de administrație a decis să acorde Brokerului de Asigurare-Reasigurare "OMNIS" S.R.L. licență pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări a brokerului începând cu data de 13 februarie 2014 pe termen nelimitat la adresa: str. Columna 86, et. 3, mun. Chișinău.

Totodată, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a acceptat reperfectarea licențelor:

– Societății de Asigurări „ACORD GRUP” S.A. seria CNPF nr. 000741, eliberată la 16 martie 2012 pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor, asigurări generale, prin substituirea anexei la licență, cu: a) includerea clasei a 9 „Alte asigurări de bunuri”, condiții de asigurare a riscurilor de producție în agricultură; b) includerea următoarei adrese de desfășurare a activității licențiate: r-nul Ungheni, s. Cornești.

– Brokerului de Asigurare-Reasigurare "BLAJCO ASIST" S.R.L. seria CNPF nr. 000710, eliberată la 01 martie 2013, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitatea de intermediere în asigurări și/sau reasigurări a brokerului, prin substituirea anexei la licență cu excluderea următoarei adrese de desfășurare a activității licențiate: str. Cosmonauților 9, lit. B, etaj. 1, mun. Chișinău.

– Societății de Asigurări-Reasigurări "DONARIS GROUP" S.A. seria CNPF nr. 000657, eliberată la 29 martie 2011, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu: a) includerea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: str. Independenței, 25/1, or. Dondușeni; str. Lenin 45, s. Congaz, r-nul Comrat; b) modificarea adresei de desfășurare a activității licențiate din str. Barbu Lăutaru nr. 2, or. Cimișlia în str. Ștefan cel Mare nr. 16, or. Cimișlia; c) excluderea următoarei adrese de desfășurare a activității licențiate: str. A. Șciusev nr. 4, or. Rezina.

– Companiei de Asigurări "MOLDOVA-ASTROVAZ" S.A. seria CNPF nr. 000696, eliberată la 22 aprilie 2011, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu: excluderea din Clasa 10 Asigurările de răspundere civilă auto a genului de activitate „Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule externe”; excluderea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: str. M. Viteazul 4, or. Cahul; str. Lenin 133, or. Ceadâr-Lunga; str. Independenței 51, of. 519, or. Onița.

În cadrul Programului de restructurare a sectorului vinicol al Moldovei în valoare de 75 mil. euro va fi lansat un nou instrument financiar – leasingul

Acestea sunt prevederile unei hotărâri de Guvern, aprobate miercuri trecută. Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, a menționat că, în general, acest program finanțat de Banca Europeană de Investiții prevede trei instrumente de finanțate.

Primul instrument sunt creditele care sunt acordate prin băncile partenere pentru modernizarea fabricilor de vin, achiziționarea utilajului nou, plantarea viilor, care a fost lansat anterior și este accesibil pentru agenții economici din ramură. După adoptarea hotărârii Guvernului privind lansarea celui de-al doilea instrument – leasingul – companiile vinicole mici și mij-

locii vor putea procura utilaj în leasing.

Bumacov a spus că așa cum arată analiza, acordarea finanțării vinificatorilor în regim de leasing va simplifica procedura de finanțare și va permite acordarea unor condiții mai atractive pentru consumatorii finali, în special o rată procentuală mai atractivă, o mărime mai mică a primei contribuții, un termen mai mare pentru achitare.

Lansarea mecanismului leasing pentru vinificatori, alături de posibilitatea contractării creditelor, va permite companiilor să beneficieze de un acces mai larg la finanțe pentru procurarea utilajului. În rezultat, acest lucru va duce la creșterea competitivității producției vinicole moldovenești și la creșterea exporturilor acestora.

Cel de-al treilea instrument în cadrul Programului prevede garanții pentru credite și investiții directe (injecții de capital). Încă nu se cunoaște când va fi lansat ultimul instrument.

InfoMarket

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Sumarul tranzacțiilor bursiere din luna ianuarie

Volumul tranzacțiilor bursiere în prima lună a anului 2014 a constituit 1,8 mil. lei. În ianuarie au fost încheiate 54 tranzacții cu acțiunile a 21 emitenți. Volumul tranzacțiilor în Secția de Bază continuă să domine în structura tranzacțiilor bursiere (73,15%) față de volumul Secției Tranzacțiilor Directe (26,85%).

În Secția de Bază (piața interactivă) au fost înregistrate 39 de tranzacții în sumă de 1,3 mil. lei. Circa 40% din acest volum au constituit tranzacțiile cu acțiunile „Moldova Agroindbank”. Prețul acțiunilor „Moldindconbank” s-a majorat cu 3 lei și a constituit 90 lei. Prețul de piață al acțiunilor „Banca Socială” a scăzut de la 250 până la 100 lei per acțiune. Pe parcursul lunii, prețul valorilor mobiliare „Mobiasbank-Groupe Societe Generale” s-a micșorat de la 70 până la 60 lei și „Victoriabank” – de la 32 până la 31,50 lei.

Prețul de piață al acțiunilor companiei din Chișinău „Automototrans” rămâne stabil la nivelul de 25 lei per acțiune. Prețul acțiunilor ordinare nominative ale societății „Franzeluța” a crescut cu 1 leu și a constituit 19 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate 3 tipuri de tranzacții în volum de 479,7 mii lei. În cadrul licitațiilor cu strigare au fost vândute acțiunile a 7 emitenți în sumă de 382,1 mii lei.

Au fost înregistrate 4 tranzacții de vânzare, în conformitate cu condițiile speciale, a acțiunilor „Autorapid” (Anenii Noi) în sumă de 87,9 mii lei. Prețul pentru o acțiune a constituit 5 lei.

Primăria com. Vălcineț, raionul Călărași, a realizat pachetul de 3,43% din acțiunile companiei „Consat” (Călărași) cu 2 lei per acțiune. Volumul total al tranzacției a constituit 9,7 mii lei.

Lista valorilor mobiliare, înregistrate la Bursă la finele lunii ianuarie, a fost constituită din 980 societăți pe acțiuni, inclusiv 9 companii înscrise la Cota Bursei.

La negocierile lunii ianuarie au participat 13 Membri ai Bursei. Dintre aceștia, pozițiile de lider au ocupat:

- după volumul tranzacțiilor (1,9 mil. lei) – „Valinvest”;
- după numărul tranzacțiilor efectuate (29 tranzacții) – „Proajoc”;
- după numărul emitenților tranzacționați (7 emitenți) – „Broker M-D”.

Informații mai detaliate privind cererea și oferta, prețurile de piață, statistica tranzacțiilor bursiere, precum și lista companiilor de brokeri pot fi găsite pe site-ul Bursei de Valori a Moldovei (www.moldse.md) sau la tel.: 022-27-54-20.

Informația privind negocierile este publicată: săptămânal în ziarul „Capital Market” și lunar în buletinul informativ al bursei „Bursa de Valori a Moldovei” (indice la „Poșta Moldovei” – 31882).

Bursa de Valori a Moldovei

CAPITAL Market

Împreună în lumea finanțelor
Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:
Moldpresa: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.
REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,
BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca", SA.,
fil. 11, Chișinău, BIC EXMMMD22436
În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup"

Ion PRISĂCARU:

“Este incorect de apreciat activitatea IFPS după suma amenzilor”

Interviul șefului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, Ion Prisăcaru, acordat în exclusivitate corespondentului agenției “INFOTAG”, Vladimir Sidorencu

– Domnule Prisăcaru, la Serviciul Fiscal s-a început remanierea personalului?
– Nu, au loc modificări interne temporare.

– Care este scopul acestora?
– Sporirea eficienței activității IFPS.
– **Krâlov are fabula “Cvartet”, în care există expresia: “Iar voi prieteni, oricum v-ați așezat, nu vă potriviți ca muzicieni”. Doriți să contestați perla clasică?**

– Nu există această necesitate. În orchestra numită IFPS majoritatea “muzicienilor” au auz bun. Sunt profesioniști. Însă, inerția gândirii, încrederea în forțele proprii în exces, lipsa de experiență practică în activitatea cu contribuabilii – continuă să persiste. Pentru a înlătura aceste neajunsuri s-a decis de a invita anumiți șefi de unități teritoriale să activeze în cadrul aparatului principal, iar în locul acestora să lucreze funcționarii IFPS. Primilor li se oferă posibilitatea de a completa bagajul de cunoștințe teoretice. Celor din urmă – să se asigure cu ce fel de probleme uneori se confruntă inspectorii, care se bazează pe instrucții, explicații și indicații ale IFPS. Unii manageri de nivel mediu al IFPS elaborează indicații, dar nu le execută niciodată. Le va fi util să fortifice cunoștințele de bază cu experiența practică.

Recent, un șef al unei direcții a IFPS a avut ocazia să conducă o unitate teritorială. Și a fost neplăcut surprins de una din indicațiile IFPS. Trebuia să vedeți fața sa nedumerită când a aflat că “scrisoarea” a fost întocmită anume de direcția sa. Îmbogățirea reciprocă a cunoștințelor întotdeauna a fost utilă și necesară. Aceasta permite de a găsi rezerve ascunse, de a propune idei noi, de a privi funcționarea sistemului fiscal dintr-un alt unghi.

– **Din momentul în care ați fost numit pentru a doua oară șef al IFPS au trecut nouă luni. Ați avut timp să vă acomodați și să apreciați calitățile profesionale ale subordonaților. Deocamdată nu au urmat nici un fel de concluzii. Vă satisface competența profesională a funcționarilor Serviciului Fiscal?**

– Nu a tuturor. Dar în baza legislației în vigoare este complicat de a concedia un funcționar. Unui șef îi este interzis chiar să mustre angajatul neglijent pentru o anumită omisiune neprofesională. Acesta poate doar să înainteze propunerea sa pentru a fi examinată de comisia disciplinară.

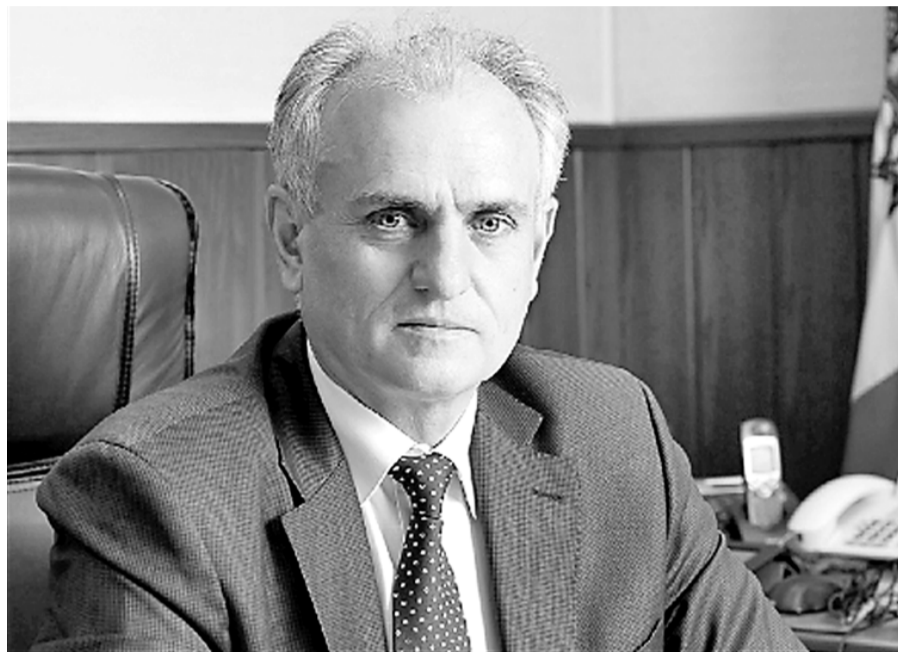
– **Astăzi, când până și normele constituționale sunt în mod deschis încălcate, sunt puțini acei care respectă cu strictețe legea. Sunteți o “cioară albă”?**

– Deciziile luate de anumiți șefi, care contravin prevederilor Codului Muncii, deseori sunt contestate în instanța de judecată. Mulți angajați care sunt ilegal concediați, mai apoi sunt restabiliți în funcție. Le sunt achitate salariile pentru absențele forțate. Nu aș dori ca după acțiunile mele, care contravin legii, inspectorului restabilit în funcție să i se achite compensații din contul bugetului, adică a contribuabilului.

– **Funcționarii IFPS au salarii mari?**
– Mici.

– **Cu toate că depistează evaziuni fiscale de milioane de lei. Și dacă lor, în semn de recunoștință pentru “închiderea ochilor”, li se propun sume mai mari decât salariul lunar, cred că nu fiecare este capabil să reziste unei astfel de ispite. Pentru a remunera pe merite un funcționar IFPS, bugetul nu are surse suficiente. Dar în rezultat, după “închiderea ochilor” la bugetul de stat, doar din amenzi, nu ajung sume enorme de bani.**

– Ați pus accentul incorect. Activitatea Serviciului Fiscal nu poate fi apreciată doar după sumele amenzilor. Trebuie de stabilit un sistem de evenimente de avertizare efici-

ent, menit să nu admită încălcări fiscale, să educe integritate și conștiinciozitate în rândurile contribuabililor. Acestea sunt obiectivele principale! Și nu doar ale IFPS, dar și ale întregii societăți!

Recent, pentru schimb de experiență la noi au venit delegații din cadrul Ministerului Impozitelor al Azerbaidjanului. Sistemul lor acordă contribuabililor peste 60 de servicii electronice. De exemplu, dacă funcționarii ministerului depistează greșeli în declarații, expediază întreprinderilor scrisori cu propunerea de a le corecta. Li se amintește de necesitatea de a prezenta declarații. Și toate aceste acțiuni au loc fără a sancționa pe cineva. În ceea ce privește mass-media, atunci în educarea conștiinciozității de contribuabil li se atribuie un rol secundar. Pentru aceasta, IFPS a organizat prelegeri, în cadrul cărora familiarizează observatorii și corespondenții cu bazele legislației și administrării fiscale, pentru ca aceștia să cunoască detaliat munca noastră și să ne critice cu o mai mare înțelegere.

– **Imediat ce ați venit la IFPS, ați pus accentul pe îndeplinirea benevolă de către contribuabili a obligațiilor față de buget, provocând, astfel, comentarii ironice. Intențiile dumneavoastră au dat deja rezultate fiscale?**

– Da. Sunt monitorizate diverse rapoarte. Și dacă se depistează că la anumite întreprinderi salariul mediu lunar constituie, de exemplu, 800 de lei, atunci agentul economic anunță despre reducerea bazei supuse impozitării. O regulă similară funcționează și în privința companiilor care nu prezintă în registrele de contabilitate costul real al producției realizate. Suntem nevoiți să explicăm că, în cazul ignorării avertismentelor, vor fi supuși unor măsuri forțate, de exemplu, folosirea metodelor indirecte de a aprecia activitatea financiară, reieșind din indicii medii ai ramurii în care activează.

În sectorul agrar deja am început să efectuăm monitorizarea, începând cu semănatul și terminând cu strânsul și comercializarea recoltei. În rezultat, în 2013 veniturile fiscale de la producătorii agricoli au crescut considerabil. Agentul economic conștientizează că este monitorizat fiscal și nu întreprinde tentative de evaziune fiscală.

Un alt exemplu. În decembrie 2013, personal, m-am întâlnit cu 12 cei mai mari importatori de legume și citrice. Le-am prezentat rapoartele care demonstrează că la un importator impozitul pentru un leu constituie 5 bani, iar la altul 0,05 bani. Au fost importate mărfuri de 156 mil. lei, iar impozite achitate au constituit doar 27 mii lei. Le-am explicat că nu este bine de a indica în

facturi costul mărfii realizate de deținătorul de brevet, de cinci ori mai mic decât cel de comercializare în supermarket-uri.

– **Explicațiile au avut efect?**

– Doar pentru patru dintre aceștia. Restul au ignorat avertismentele. Am utilizat o altă măsură de influență. Am efectuat verificări. În mod indirect am majorat baza impozitată. Ca punct de reper am luat impozitele indicate de aceștia în facturile de comercializare a mărfurilor la magazinul “Metro” și alte magazine mari, precum și în anunțurile plasate în presă.

Apropo, recent am vizitat pagina web a agenției “INFOTAG” și am citit un comunicat în care se vorbea că un club de fotbal al Diviziei Naționale a invitat la lucru un faimos antrenor străin și i-a propus un salariu de 4,5 mii lei. Propun clubului să nu glumească cu Serviciul Fiscal de Stat. Acesta se va ocupa de domeniul sport așa cum s-a ocupat și de medicină.

Unul dintre Centrele de Diagnosticare Medicală din capitală deja s-a convins în eficiența acțiunilor Serviciului Fiscal. Am fixat un post fiscal, ca măsură de educare. Acesta nu perturba activitatea centrului, dar fixa cu exactitate numărul pacienților. În rezultat, s-a constatat că venitul zilnic al instituției constituia peste 80 mii lei. Până la „gestul” educativ, agentul economic abia dacă ajungea să încaseze suma de 20 mii lei zilnic. După trei luni postul a fost retras, dar venitul nu scade nici astăzi, și sperăm că în viitorul apropiat să crească, deoarece pentru aceasta sunt rezerve.

IFPS își dă străduința de a fi consecvent în activitatea sa. Dar agenții economice care nu doresc să se supună regulilor trebuie să știe că: fie activează în cadrul fiscal, fie vor dispărea, deoarece nu oferă nimic statului.

– **Recent, unul din adjuncții unei direcții a IFPS a fost prins cu mită. Agenții economici cu regularitate se plâng că mulți colaboratori ai IFPS iau mită, chiar dacă nu în sume atât de mari. Vă deranjează o astfel de opinie despre funcționarii sistemului?**

– Mă deranjează. Dar cu cei care iau sau dau mită, în primul rând trebuie să lupte organele competente. De asemenea, în mare parte sunt vinovați chiar agenții economici.

Pentru a fi informați despre cazurile de estorcere am deschis o linie telefonică specială (080001525 și 823408), dar nu am primit deocamdată nici un apel telefonic. Dacă astfel de cazuri au loc, trebuie de telefonat și IFPS imediat va acționa. Garantăm, personal, că agentul economic, care a comunicat despre o posibilă estorcere, nu va fi supus presiunii din partea Serviciului Fiscal.

Privatizarea a 13 active mari din proprietatea statului poate fi anulată din cauza lipsei interesului din partea investitorilor pentru activele mari de pe piețele reglementate, în perioada electorală

Potrivit vicepremierului, ministrului Economiei, Valeriu Lazăr, rezultatele rundei de privatizări, care a avut loc la finele anului 2013, în cadrul căreia au fost expuse la vânzare active de stat în valoare de peste 1 mlrd. lei, au fost foarte modeste.

“Cumpărătorii au fost doar companiile locale. Am constatat că investitorii străini nu sunt interesați de Moldova. După mai multe consultări, am înțeles că este foarte dificil, într-un an electoral, să vinzi obiecte mari și importante de pe piețele reglementate, deoarece activitatea operatorilor mari depinde foarte mult de factorul politic”, a spus Lazăr.

Ministrul a subliniat că procesul de privatizare, care a fost anunțat de Guvern, a 13 obiecte mari de stat (Moldtelecom, Air Moldova, Red Nord etc.) nu a fost lansat. Autoritățile țării vor decide soarta privatizărilor “mari” în următoarele trei săptămâni. Totodată, privatizările “mici” vor continua în formatul anterior, prin organizarea concursurilor investiționale și comerciale, a licitațiilor la Bursa de valori etc. Prima rundă de vânzări din acest an va avea loc în martie – aprilie.

Ministrul Economiei a anunțat că pentru prima dată spre vânzare vor fi expuse unele obiecte noi, care sunt atractive pentru investitori – active de stat în valoare de 2-4 mil. lei. “Anul trecut au fost vândute active de stat în Armobeton, Jolly Alon etc. Investitorii pentru astfel de proiecte există și în Moldova”, a spus Lazăr.

Potrivit raportului ministrului Economiei, în 2013 în Moldova au fost privatizate 14 active de stat cu o valoare de 112,03 mil. lei. Veniturile din privatizările planificate pentru anul curent sunt estimate la nivel de 240 mil. lei.

Valeriu Lazăr:
Nu avem acum nevoie de creditele FMI, dar avem nevoie de consultările și expertizele specialiștilor fondului

Întrebat, în cadrul unei conferințe de presă, despre cooperarea cu FMI, ministrul Economiei a spus că discuțiile cu Fondul continuă.

Potrivit lui Lazăr, actualmente, Guvernul Moldovei nu are un cadru pentru cooperarea cu FMI, deoarece mandatul actualului Executiv expiră în 10 luni (decembrie 2014), iar această structură internațională planifică programele de cooperare cu guvernele pe o perioadă de 3-4 ani. Însă, în pofida lipsei unui program, autoritățile țării cooperează strâns cu Fondul. Toate documentele și proiectele Guvernului sunt expertizate de FMI.

Valeriu Lazăr a spus că programul de finanțare nu este un scop în sine, ci un obiectiv secundar. “Pentru noi este important să avem părerea expertă a colegilor din FMI. Iar de creditele Fondului nu avem nevoie acum. De regulă, ele mergeau la suplینirea rezervelor valutare ale BNM, unde Moldova a atins cota maximă istorică (2,8 mlrd. lei) și acoperă mijloacele care pot veni din importuri pe o perioadă de cinci luni. Pe când minimul necesar este acoperirea importurilor pe o perioadă de 2-3 luni”, a spus Lazăr. Ministrul s-a arătat satisfăcut de colaborarea cu FMI, accentuând că, cu excepția unor momente, autoritățile moldovenești nu au neînțelegeri cu Fondul. Acest lucru ține de politica bugetar – fiscală, politica monetară a BNM, consolidarea sectorului financiar bancar etc.

Amintim că precedentul program de trei ani cu FMI, care a fost aprobat pe 29 ianuarie 2010, și a expirat în aprilie 2013, prevedea susținere financiară de 574,4 mil. USD, dintre care Moldova a beneficiat de 490 mil. USD. Ultima tranșă nu a fost transferată Moldovei din cauza că țara nu și-a respectat obligațiunile asumate.

Totalurile și prognozele economice pentru RM – între optimism și incertitudine

Recent, Ministerul Economiei a prezentat totalurile activității pentru anul 2013 și prioritățile pentru anul 2014. Ne-am propus să analizăm totalurile și aspirațiile ME și să le suprapunem cu cele ale unor instituții ce au realizat expertize independente la acest subiect.

TOTALURI PENTRU ECONOMIA RM

Ministerul economiei afirmă că economia națională a înregistrat rezultate pozitive în anul 2013 și are prognoze optimiste pentru anul 2014. Conform raportului de activitate al ministerului, prezentat de ministrul economiei, Valeriu Lazăr, în anul 2013, Republica Moldova a consemnat cea mai mare creștere economică din regiune, Produsul Intern Brut (PIB) înregistrând o evoluție de aproximativ 8%.

Potrivit lui Valeriu Lazăr, în această perioadă, practic, toate tipurile de activități economice au înregistrat progrese. Astfel, în ianuarie-noiembrie 2013, producția industrială a avut un spor de 6,6%, exporturile au crescut cu 11,3%, iar importurile – cu 4,9%. Cel mai semnificativ s-au majorat exporturile spre țările Uniunii Europene – cu 12,7%, cele orientate spre țările CSI rămânând la nivelul anului precedent. Pondere principală, de 47,3%, a revenit exporturilor de mărfuri destinate țărilor Uniunii Europene, după care urmează livrările orientate spre țările CSI – cu o cotă de 38,8% din totalul de exporturi.

Importurile au fost dominate de produsele necesare pentru asigurarea economiei naționale cu materii prime și energie, precum și cele destinate consumului pentru populație.

Astfel, importurile din țările Uniunii Europene au deținut o pondere de 45,2% din totalul importurilor, iar cele din țările CSI – 30,2% în total import.

În opinia ministrului, cel mai important eveniment economic al anului 2013 îl reprezintă parafarea Acordului de Asociere, care prevede instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, dar și finalizarea negocierilor asupra Acordului de liber schimb cu Turcia. „Prin finalizarea și semnarea acestui Acord, Republica Moldova va obține posibilitatea de a avea acces la o piață de circa 600 de milioane de consumatori”, a subliniat Lazăr.

În același context, Lazăr a afirmat că îmbunătățirea mediului de afaceri continuă să fie preocuparea majoră a Ministerului Economiei. De asemenea, el a subliniat că Republica Moldova a avansat cu 5 poziții în clasamentul „Doing Business”, realizat de Banca Mondială, plasându-se pe locul 78 din totalul de 189 de țări. Cele mai mari progrese au fost înregistrate la compartimentul „Accesul de creditare”, unde Moldova a urcat de pe locul 40 pe locul 13. La categoria „Protecția investitorilor”, Moldova a urcat pe locul 80, la categoria „Achitarea impozitelor” – a

avansat de pe locul 116 pe 95, iar la categoria „Lansarea afacerii” – de pe locul 93 pe 81.

O atenție deosebită, pe parcursul anului 2013, Ministerul Economiei a acordat-o inițiativelor privind sporirea accesului la finanțe a agenților economici, dezvoltării infrastructurii de suport în afaceri și promovării competențelor și culturii antreprenoriale. Astfel, în anul 2013 volumul resurselor financiare, inclusiv sub formă de granturi, oferite întreprinderilor mici și mijlocii, prin intermediul programelor de suport, s-a cifrat la peste 200 mil. lei, fiind în creștere cu aproximativ 32% în comparație cu anul 2012.

Tendințe pozitive au fost înregistrate și la capitalul atragerea investițiilor străine directe. În noua luni ale anului 2013, volumul acestora a însumat 183 mil. USD, fiind în creștere cu 35,3%, comparativ cu perioada similară a anului 2012.

PROGNOZE ECONOMICE PENTRU ANUL 2014

Dintre prioritățile pentru anul 2014, Valeriu Lazăr a specificat: implementarea Foii de parcurs pentru sporirea competitivității și a Strategiei inovaționale, accelerarea realizării reformei regulatorii, extinderea programelor de suport pentru întreprinderi mici și mijlocii, extinderea rețelei de parcuri industriale și atragerea noilor investiții în domeniile ce necesită tehnologii avansate și cu valoare adăugată înaltă.

De asemenea, ministerul va stăruia asupra implementării proiectelor ce vizează sporirea eficienței energetice a economiei naționale, inclusiv planifică finalizarea construcției gazoductului Ungheni-Iași către sfârșitul lunii iunie – începutul lunii iulie curent.

În acest scop, o atenție deosebită se va acorda sporirii capacității instituționale, inclusiv a Organizației pentru atragerea investițiilor și promovarea exporturilor (MIEPO), a Agenției pentru Eficiență Energetică (AEE), a Fondului pentru Eficiență Energetică (FEE), a Agenției pentru Protecția Consumatorilor (APC) și a instituțiilor din sfera infrastructurii calității.

În acest context, ministrul Economiei a făcut o prognoză optimistă în ceea ce privește creșterea economiei naționale în perioada următoare, conform căreia, PIB-ul va crește, în anii 2014-2017, cu o rată medie anuală de circa 4,5%.

Astfel, ponderea industriei în structura PIB urmează să crească de la 14,1% (în anul 2014) până la 14,5%

(în anul 2017), a construcțiilor – de la 3,5% la 3,7%, iar a comerțului intern – de la 13,5% la 14%. Conform estimărilor, exporturile se vor majora în această perioadă cu aproape 8,5% anual, iar importurile cu 7,2% anual. Aceleași prognoze estimează o creștere a salariului mediu nominal în ansamblu pe economie cu aproape 31,5%, care urmează să atingă 5525 lei în anul 2017.

PERSPECTIVELE ECONOMICE ALE RM VĂZUTE DE EXPERTI

Pe de altă parte, un raport privind perspectivele economice regionale publicat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare estimează pentru anul 2014 o prognoză de creștere a economiei moldovenești la nivelul de 3,5%, comparativ cu cea a ME de circa 4,5%.

Experții Băncii consideră că perspectivele pe termen scurt de creștere economică a țării Republicii Moldova sunt caracterizate de incertitudine și depind de dinamica remitențelor de peste hotare, export și dispoziția investitorilor, în timp ce nivelul scăzut al gestionării corporative în sectorul bancar creează pericole pentru stabilitatea financiară și macroeconomică a țării.

Și experții Centrului Analitic Independent „Expert-Grup” sunt rezervați în prognoze privind creșterea PIB-ului, sugerând revenirea economiei moldovenești la o creștere mult mai moderată în anul 2014 față de anul precedent.

În analiza făcută publică de „Expert-Grup” se arată că „o serie de riscuri interne și externe urmează să submineze ritmul de creștere economică și induc incertitudine referitor la anul economic 2014”.

Potrivit constatrilor „Expert-Grup”, „factorii care au stat la baza creșterii economice atât de rapide din anul trecut (recolta agricolă bogată, politica monetară expansionistă și deprecierea monedei naționale) urmează să persiste și în anul curent. Având în vedere faptul că aceștia nu vor putea fi înlocuiți în mod imediat cu factori structurali (impulsivitatea activității investiționale, diversificarea exporturilor etc.), menținerea unui nivel de creștere economică similar cu cel din 2013 nu este fezabilă. Încetinirea ritmului de creștere economică în 2014 ar putea fi determinată și de înrăutățirea relațiilor economice cu Federația Rusă, iar incertitudinile legate de perioada electorală vor determina companiile să mențină activitatea investițională în stare de așteptare”.

Lilia Alcază

Ce a influențat reducerea creditelor neperformante la bănci

Per total, statistica creditelor neperformante de la bănci arată bine. La sfârșitul anului trecut, rata creditelor restante constituia 11,6% cu 0,5 puncte procentuale mai puțin față de luna noiembrie. Iar economiștii spun că recuperarea datoriei are loc, în mare parte, grație recuperării economice de anul trecut.

Creșterea economică a Moldovei a înregistrat performanțe anul trecut, ceea ce a determinat, în mare parte, îmbunătățirea indicatorilor financiari ai agenților economici, dar și a instituțiilor financiare moldovenești.

Datele băncii centrale arată că valoarea absolută a creditelor neperformante a constituit 4,883 mil. lei, sau cu 3,7 la sută mai puțin față de sfârșitul anului trecut. Iar ponderea creditelor neperformante nete în capitalul normativ total s-a redus cu 9,3 p.p până la 16,6 la sută și exprimă reducerea riscurilor pierderilor de capital.

„Calitatea portofoliului creditelor s-a ameliorat în mare parte și datorită îmbunătățirii situației din economie. E specific creditării că în perioadele de creștere economică se îmbunătățește portofoliul de credite. În timp ce în perioadele dificile, din punct de vedere economic, crește volumul împrumuturilor neperformante. Evident, după anul 2012, noi avem o creștere economică. Cu cât aceasta se va menține mai mult, cu atât portofoliile băncilor se vor îmbunătăți”, a explicat expertul economic de la IDIS Viitorul, Ion Tornea.

Economistul susține că împrumuturile acordate agenților economici ce activează în comerț alcătuiesc mai mult de 50%, iar existența perioadelor de creștere economică demonstrează că populația consumă mai mult, iar companiile din comerț au un rulaj mai mare. Un exemplu în acest sens este criza din anul 2009, când portofoliul de credite a înregistrat scăderi, ca urmare a regresului economic și a reducerii consumului populației. Și în 2012 portofoliul băncilor s-a înrăutățit, doar că mai puțin ca în 2009.

La rândul său, Alexandru Fala, director de programe Expert-Grup susține că, cel puțin statistic, se atestă o îmbunătățire a situației privind reducerea soldului creditelor neperformante. „Este o îmbunătățire a situației. Dar trebuie să atragem atenția la ce s-a întâmplat la Banca de Economii, deoarece rapoartele de la mijlocul anului 2011 indicau o situație bună la bancă, doar spre sfârșitul anului situația s-a înrăutățit. Totul depinde de cât de veridic reflectă băncile situația și indicatorii financiari”, a spus Fala.

Pe de altă parte, Alexandru Fala e de părere că există anumite semne de întrebare în legătură cu mai multe tranzacții cu acțiunile din sistemul bancar, care au afectat structura proprietății. Or, în astfel de condiții nu este exclus ca, peste o anumită perioadă, să ne trezim cu credite acordate în condiții specifice, care ar putea afecta stabilitatea băncilor.

Potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei, pe parcursul anului 2013, sectorul bancar din Republica Moldova a înregistrat un profit de 1 020,2 mil. lei. Comparativ cu perioada similară a anului precedent, acesta s-a majorat cu 585,6 mil. lei (134,8 la sută).

Evoluția dată s-a produs din contul micșorării cheltuielilor neafere de dobânzilor cu 549,9 mil. lei (15,9 la sută) și, în special, a reducerii deprecierei activelor financiare cu 422,2 mil. lei (57,3 la sută).

Totodată, cota investițiilor străine în capitalul băncilor licențiate, la sfârșitul lui 2013, a constituit 72,2 la sută, fiind cu 0,5 p. p. mai mare comparativ cu finele anului 2012. Dinamica pozitivă s-a datorat majorării investițiilor acționarilor nerezidenți în capitalul social cu 16,9 la sută și a investițiilor acționarilor autohtoni cu 13,6 la sută. Iar activele totale ale sistemului bancar s-au cifrat la 76,184 mil. lei, sau cu 31 la sută mai mult față de finele anului 2012 și indică o tendință persistentă de extindere a activității bancare. Un impact semnificativ asupra majorării activelor a avut dinamica pozitivă la articolele: „numerar și echivalente de numerar” și „împrumuturi și creanțe”. Acestea au crescut cu 69,5 la sută, până la 24,346 mil. lei și, respectiv, cu 20,7 la sută, până la 43,728 mil. lei.

Valoarea indicatorului lichidității pe termen lung pe sector a constituit 0,7. Lichiditatea curentă pe sector a înregistrat 33,8 la sută. Valorile respective ale indicatorilor lichidității relevă existența surselor adecvate pentru susținerea plăților aferente obligațiilor și determină soliditatea băncilor în cazul eventualelor șocuri externe.

Capitalul de gradul I a marcat o creștere de 14,6 la sută, până la 7 919,3 mil. lei. Această evoluție a fost determinată, în mare măsură, de obținerea profitului pe sector pe parcursul anului și emisiunea de acțiuni a 4 bănci. Capitalul de gradul I înregistrat reflectă un nivel de consolidare a băncilor licențiate ce permite acoperirea eventualelor pierderi, fără prejudicierea siguranței financiare. La 31.12.2013, toate băncile, cu excepția uneia, dispuneau de un capital de gradul I corespunzător capitalului minim necesar.

Media suficienței capitalului ponderat la risc, pe sector, deși în scădere cu 0,9 p.p., se menține în continuare la un nivel înalt – 23,4 la sută. Timp de mai mulți ani, aceasta vădește existența în bănci a unui potențial de creditare. Iar la sfârșitul anului trecut soldul creditelor, conform rapoartelor prudențiale, a însumat 42,177 mil. lei sau cu 20,6 la sută mai mult și redă o dinamizare a procesului de creditare. Volumul total al creditelor noi, acordate în anul 2013, s-a aflat pe un trend de creștere cu 14,3 la sută față de perioada similară a anului precedent și a totalizat 30 504 mil. lei. Respectiv, volumul total al depozitelor noi atrase la termen a constituit 34125,2 mil. lei sau mai puțin cu 12,3 la sută.

Victor URSU

Valori Mobiliare ale emitentilor admise spre circulatie la Bursa de Valori a Moldovei
Список ценных бумаг, допущенных к обращению на Фондовой Бирже Молдовы и

Table with 5 columns: ISIN, Denumirea SA / Наименование АО, Volumul emisiunii, up. / Объем эмиссии, шт., Valoarea Nominala a unei valori mobiliare lei/Номинальная стоимость, лей. The table lists numerous companies and their security offerings, categorized by listing status.

Ia 31 ianuarie 2014 și incluse la Depozitarul Național al Valorilor Mobiliare
включенных в Национальный Депозитарий Ценных Бумаг на 31 января 2014 года

Table with columns: ISIN, Denumirea SA / Наименование АО, Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт., Valoarea Nominată a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей. Lists various companies like SA 'KILIM', SA 'LACTIS', SA 'La GEVA', etc.

Table with columns: ISIN, Denumirea SA / Наименование АО, Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт., Valoarea Nominată a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей. Lists various companies like SA 'PAMELA', SA 'PAN - COM', SA 'PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.5 OTACI', etc.

Table with columns: ISIN, Denumirea SA / Наименование АО, Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт., Valoarea Nominată a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей. Lists various companies like SA 'SERVIS', SA 'BINASTARE', SA 'STEFANIA-FARM', etc.

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră (Perioada 10-14 februarie 2014)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
10.02.14 11:40	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	178	5124,62	Licitatie cu strigare pachet unic	261164	0,07	50,00
10.02.14 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	28	28000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
10.02.14 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	19,00	1000	19000,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,06	20,00
10.02.14 14:31	MD14LIDE1005	SA"EDILITAR"	2,00	409	818,00	Vinzare Cumparare	122938	0,33	10,00
10.02.14 14:31	MD14LIDE1005	SA"EDILITAR"	2,00	4911	9822,00	Vinzare Cumparare	122938	3,99	10,00
10.02.14 14:31	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	2	57,58	Vinzare Cumparare	261164	0,00	50,00
13.02.14 11:46	MD14SCON1000	SA"TRANSCON - M"	6,00	10000	60000,00	Licitatie cu strigare pachet unic	1589200	0,63	10,00
13.02.14 11:49	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	39	1122,81	Licitatie cu strigare pachet unic	261164	0,01	50,00
13.02.14 14:31	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	32,00	1424	45568,00	Vinzare Cumparare	25000091	0,01	10,00
14.02.14 14:01	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	36	1036,44	Licitatie cu strigare pachet unic	261164	0,01	50,00
TOTAL				18027	170549,45				

PLANUL DE NEGOCIERI sesiunea bursieră din 19 Februarie 2014

Nr. d/o	Nr. cererii de vânzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii	Descrierea Detalii
1	18	SA "FLOARE - CARPET"	1003600088549	MD14CARP1005	1 023 070	23,00	23 530 610,00	16,81	10,00	03.02.2014	17.03.2014	28.03.2014	
2	20	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	1002600035719	MD14BSOC1004	76	250,00	19 000,00	0,01	100,00	06.02.2014	11.02.2014	24.02.2014	
3	23	SA "VITA NOVA"	1003604014357	MD14VNOV1002	26 081	11,00	286 891,00	17,25	11,00	07.02.2014	10.03.2014	21.03.2014	Unitatea Administrativ-teritoriala (Consiliul raional)
4	25	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	1003600079903	MD14AVAD1005	139 000	0,42	58 380,00	1,49	1,00	12.02.2014	17.02.2014	28.02.2014	
5	26	SA "TRANSSTROI"	1003610000731	MD14TRAN1008	1 226	4,29	5 259,54	0,99	10,00	12.02.2014	17.02.2014	28.02.2014	
6	27	SA "IAHNI"	1002611002702	MD14IAHN1003	2 271	3,00	6 813,00	0,18	10,00	12.02.2014	17.02.2014	28.02.2014	
7	28	IM "CIUMAI" SA	1002600007950	MD14CIUA1009	1 398	32,27	45 113,46	0,82	100,00	12.02.2014	17.02.2014	28.02.2014	
8	29	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	1003610000708	MD14DEUN1007	9 535	3,00	28 605,00	2,75	20,00	12.02.2014	17.02.2014	28.02.2014	
9	30	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	1003610001336	MD14COVI1002	36 224	8,60	311 526,40	2,23	10,00	12.02.2014	17.02.2014	28.02.2014	

Statistica tranzacțiilor extrabursiere pentru perioada 10.02.2014-14.02.2014 Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. AGROPROD S.A., BĂLȚI	MD14PROD1008	1	6	16315	16315	0,38
2. AGENȚIA DE ADMINISTRARE ȘI SECURITATE A INVESTIȚIILOR, OR. CODRU	MD14ASEC1007	1	1	20000	20000	0,11
3. DRUMURI-EDINEȚ, OR. EDINEȚ	MD14EDUM1008	10	71	24705	298683	1,06
4. FARMACIA IALOVENI S.A., IALOVENI	MD14LOVE1005	1	1	2030	2030	0,99
Total			79	63050	337028	

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. COLOANA MOBILĂ MECANIZATĂ NR.28 S.A., DROCHIA	MD14CMMD1000	9	1	2319	20871	4
2. F.I.N.N. TELECOM-INVEST	MD14TELE1001	1	1	608	608	0
3. CODRU MARE S.A., CHIȘINĂU	MD14MARR1001	4	1	183	732	0,76
4. PROMTEGAZ, MUN. CHIȘINĂU	MD14ROMT1003	1	1	230	230	0,07
5. MOLDOVAHIDROMAȘ S.A., CHIȘINĂU	MD14MHID1001	1	3	2751	2751	0,01
6. MOLDOVAHIDROMAȘ S.A., CHIȘINĂU	MD24MHID1009	1	3	3	3	0
7. MEGA PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14EGAP1006	4	1	168	336	0
Total			11	6262	25531	

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	52	52000	0,01
2. MOLDOVAHIDROMAȘ S.A., CHIȘINĂU	MD14MHID1001	1	2	1834	1834	0
3. MOLDOVAHIDROMAȘ S.A., CHIȘINĂU	MD24MHID1009	1	2	2	2	0
4. SPICUȘOR-BL S.A., CHIȘINĂU	MD14SPIC1006	50	1	360	18000	5,09
Total			6	2248	71836	

Tipul tranzacției: Distribuția valorilor mobiliare în cazul partajului averii între soți conform hotărârii definitive a instanței de judecată

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. MOLDOVAHIDROMAȘ S.A., CHIȘINĂU	MD14MHID1001	1	1	2750	2750	0,01
2. MOLDOVAHIDROMAȘ S.A., CHIȘINĂU	MD24MHID1009	1	1	2	2	0
Total			2	2752	2752	

Organul Executiv "BTA-35" SA

anunța convocarea adunării generale ordinare cu prezenta acționarilor pentru data de 19.03.2014

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății privind activitatea în anul 2013
2. Aprobarea dării de seamă a Organului executiv privind activitatea în anul 2013.
3. Examinarea și aprobarea raportului financiar al Societății pe anul 2013
4. Aprobarea dării de seamă anuale 2013 a Comisiei de Cenzori Societății
5. Aprobarea normativelor de repartizare a profitului pe anul 2014.
6. Alegerea membrilor Consiliului Societății și stabilirea cuantumului retribuției lor.
7. Alegerea membrilor Comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului retribuției lor.
8. Confirmarea organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.
9. Privind autentificarea procesului verbal

Locul petrecerii adunării: MD6201, r-I Sîngerei, or. Sîngerei, str. 1 Mai, 27

Ora petrecerii: 15.00

Începutul înregistrării: 14.00

Forma petrecerii: cu prezenta acționarilor

Lista acționarilor care au dreptul sa participe la adunare v-a fi întocmita la 19.02.2014

Acționarii pot lua cunoștința cu materialele ordinii de zi, începând cu 25.02.2012 de la orele 10.00 pînă 16.00 pe adresa MD6201, r-I Sîngerei, or. Sîngerei, str. 1 Mai, 27

Actionarii vor prezenta documentul ce confirma identitatea, iar reprezentanții si procura autentificata conform legislatiei RM in vigoare.

Годовая отчётность АО «Sud-Vest Montaj» за 2013 год

- Полное и сокращённое наименование эмитента: АО «Sud-Vest Montaj»
- Номер и дата государственной регистрации: №106010067 от 03.02.93
- Местонахождение: РМ, мун. Кишинэу, ул. Волунтарилор, 8; тел. 47-27-03.
- Основные виды деятельности: 1) услуги по аренде помещений;
- Должностные лица:
Совет общества: Глебов Д. (пред-ль), Мещанова Л., Татареску Д., Лефтер О., Винарь В.
Директор общества – Амиров Э.; бухгалтер – Секу Д.
- Вид размещённых акций:
простые. Кол-во: 43427. Номинальная цена 1 акции -15 лей. Доля в уставном капитале – 100%
- Независимый регистратор “Soliditate” S.R.L. Chisinau, Feredeului, 4, tel: 54-93-20
- Audit: Societatea de Audit “Revcont – Audit” S.R.L. Licenta AMMIИ №037859. Chisinau str. Sarmisegetuza, 12 birou 314, tel.: 77-84-72.

Сокращённый бухгалтерский баланс на отчётную дату:

	Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune (lei)	La finele anului precedent (lei)
1.	ACTIVE PE TERMEN LUNG		
1.1	Active nemateriale	208	208
	Amortizarea activelor nemateriale	(184)	(163)
	Valoarea de bilanț a activelor nemateriale	24	45
1.2	Active materiale pe termen lung		
	Mijloace fixe	857 164	864 597
	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung	(351 812)	(324 805)
	Valoarea de bilanț a activelor materiale pe termen lung	505 352	539 792
	Total capitolul 1	505 376	539 837
2.	ACTIVE CURENTE		
2.1	Stocuri de marfuri și materiale		
	Materiale	14 208	-
	Marfuri	-	1 911
	Total s. 2.1	14 208	1 911
2.2	Creanțe pe termen scurt		
	Creanțe pe termen scurt aferente facturilor comerciale	44 062	40 255
	Avansuri pe termen scurt acordate	-	-
	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul	4 116	4 571
	Alte creanțe pe termen scurt	-	-
	Total s. 2.2	48 178	44 826
2.3	Mijloace bănești		
	Casa	-	903
	Conturi curente în valută națională	57 120	74 961
	Total s. 2.3	57 120	75 864
2.4	Alte active curente	73	281
	Total capitolul 2	119 579	122 882
	TOTAL GENERAL-ACTIV	624 955	662 719
3.	CAPITAL PROPRIU		
3.1	Capital statutar și suplimentar		
	Capital statutar	651 405	651 405
	Total s. 3.1	651 405	651 405
3.2	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)		
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți	(27 417)	(27 417)
	Profitul net (pierdere netă) a perioadei de gestiune	(635)	X
	Total s. 3.2	(28 052)	(27 417)
	Total capitolul 3	623 353	623 988
4.	DATORII PE TERMEN SCURT		
4.1	Datorii comerciale pe termen scurt		
	Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale	1 152	36 841
	Total s. 4.1	1 152	36 841
4.2	Datorii pe termen scurt calculate		
	Datorii față de personal privind alte operații	450	600
	Datorii privind decontările cu bugetul	-	1 290
	Total s. 4.2	450	1 890
	Total capitolul 4	1 602	38 731
	TOTAL GENERAL-PASIV	624 955	662 719

1. Raportul de profit și pierderi

Venituri din vânzări	350 365	323 932
Costul vânzărilor	268 107	242 930
Profitul brut (pierdere globală)	82 258	81 002
Alte venituri operaționale	-	34
Cheltuieli generale și administr.	81 623	125 632
Alte cheltuieli operaționale	200	1 852
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	435	(46 448)
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	435	(46 448)
Rezultatul excepțional: profit(pierdere)	-	-
Profitul (pierdere) perioadei de gestiune până la impozitare	435	(46 448)
Cheltuieli(economii) privind impozitul pe venit	1 070	508
Profit net (pierdere)	(635)	(45 940)

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL CAPITALULUI PROPRIU

№ Cap.	Indicatori	La finele anului de gestiune precedent	Încasat (calculat)	Consumat (virat)	La finele perioadei de gestiune curente
1	Capital statutar și suplimentar	651 405	-	-	651 405
	Total s. 1	651 405	-	-	651 405
2	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	-	-	-	-

Corectarea rezultatelor perioadelor precedente	-	-	-	-
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a perioadelor precedente	27 417	-	-	(27 417)
Profitul net (pierdere) perioadei de gestiune	-	-	635	(635)
Total s. 2	27 417	-	635	(28 052)
TOTAL GENERAL	623 988	-	635	623 353

Director:

Amirov E.

RAPORTUL ANUAL AL SA “MODERN-SERVICE” a. 2013

- Societate pe acțiuni “Modern-Service”
- Nr. inr. 05.01.2005 MD nr. 002733.
- Causeni, b. M. Eminescu 17, tel: 2-21-48
- Servicii prestate.
- Pres. Baluta E. M.
Pres. Org. Ex. Ceapa N. I.
Pres. Com. de cenzori Doaga F. G.
- Capitalul statutar 378630, v. a. 10-00 lei
- SA de tip închis “Comexpo” 10897
Compania Felina investments LTD 9300
Pers. fiz. Gogu Igor 4196

RAPORTUL FINANCIAR

INDICATORII	Perioada raportate	Anul Precedent
1. Vinzari nete	898633	821362
2. Costul vinzarilor	956010	869509
3. Profitul brut(pierdere globala)	(57377)	(48147)
4. Alte venituri operationale	532084	608334
6. Cheltuieli generale si administrative	503915	475058
7. Alte cheltuieli operationale	26857	116398
8. Rezultatul din activitatea operationala Profit (pierdere)	(56065)	(31269)
9. Rezultatul din activitatea de investitii: Profit (pierdere)	-	-
11. Rezultatul din activitatea economica-Financiară: profit pierdere)	(56065)	(31269)
13. Profitul(pierdere) perioadei pina la Impozitare	(56065)	(31269)
15. Profitul net (pierdere neta)	(56065)	(31269)

DIRECTORUL SA “MODERN-SERVICE”
CONTABIL SEFCEAPA N. I.
TEHNELENCU L. A.În atenția acționarilor
S.A. “Investcom”

Acționarul S.A. “Investcom” **Lupașco Alexei** aduce la cunoștință că, anunțul publicat în ziarul „Capital Market” nr. 5(525) din 12 februarie 2014, pag. 9 despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “Investcom” se considera anulat. Acționarii S.A. “Investcom” vor fi informați suplimentar despre locul, ziua și ora petrecerii adunării extraordinare a acționarilor S.A. “Investcom” conform legislației în vigoare a R. Moldova.

Spre atenția acționarilor
„TRACOM” SA

Pe data de 06 decembrie 2013 s-a desfășurat Adunarea Generală extraordinară a acționarilor “TRACOM” SA, la care, în unanimitate, s-au luat deciziile de a iniția procesul de reorganizare a “TRACOM” S.A. prin fuziune (absorbție) a “FORJACOM” S.A., de a stabili termenul de reorganizare – până 06.05.2014. Pe data de 07 februarie 2014 s-a desfășurat Adunarea Generală extraordinară a acționarilor “TRACOM” SA, la care

S-AU LUAT URMĂTOARELE DECIZII:

- De a aproba contractul de fuziune (absorbție) a patrimoniului “FORJACOM” S.A.
- De a aproba actul de transmitere al patrimoniului “FORJACOM” S.A.
- De a aproba proporția de 1:1 a convertirii (schimbului) acțiunilor aflate în circulație în acțiunile emisiunii suplimentare ale “TRACOM” S.A.
- De a aproba bilanțul consolidat.
- De a aproba majorarea capitalului social al “TRACOM” S.A. cu 7 516 791 lei, sau cu 12,56%.
- De a aproba lista subscriitorilor.
- De a aproba statutul “TRACOM” SA în redacție nouă.
- De a împuternici din numele acționarilor, pentru înregistrarea Statutului Societății în redacție nouă la Camera Înregistrării de Stat, următoarele persoane: A. Bordian; la. Crasnoșan.

Compania

“Moldagroconstrucția” SA

În baza hotărârii Consiliului Societății nr. 01/3 din 14 februarie 2014 anunț despre convocarea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor, care va avea loc la 21 martie 2014 pe adresa: str. Mt. Varlaam, 65, Chișinău. Înregistrarea de la ora 9-00 până la 10-45. Începutul adunării la ora 11-00.

ORDINEA DE ZI:

- Darea de seamă anuală a Organului executiv privind rezultatele activității economico-financiare a Societății în anul 2013.
- Darea de seamă anuală a Comisiei de Cenzori, concluziile Auditorului.
- Darea de seamă anuală a Consiliului Societății.
- Aprobarea normativelor de repartizare a profitului Societății pentru a. 2014.
- Cu privire la repartizarea profitului anului 2013, inclusiv plata dividendelor anuale.
- Alegerea membrilor Comisiei de cenzori și rezevei ei și aprobarea cuantumului retribuirii muncii lor.
- Confirmarea Organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuirii serviciilor ei.

Adunarea va fi ținută cu prezența acționarilor. Lista acționarilor, care au dreptul să participe la adunarea generală va fi întocmită conform situației din 18 februarie 2014 de către registratorul independent “Registru-Corect” SA.

Cu materialele ordinea de zi a adunării generale Vă puteți familiariza începând cu 11 martie 2014 pe adresa: m. Chișinău, str. Mt. Varlaam, 65, bir. 245, de la 10-00 până la 16-00.

E necesar să aveți documentul, care certifică identitatea DVS, în caz că nu aveți posibilitate să participați la adunare personal, veți delega reprezentantul DVS cu procura, autentificată conform legislației. Persoanele juridice prezintă Extrasul din Registru de Stat al Întreprinderilor și Organizațiilor, eliberat în a. 2014..

Consiliul Societății

Tel. pentru relații:

022 21-23-94; 022 22-15-65.

**În atenția acționarilor
S.A. „BETON-ARMAT”!**

Organul executiv al societății pe acțiuni „BETON-ARMAT” în baza deciziei Consiliului societății, anunță convocarea Adunării generale anuale cu prezența acționarilor, care va avea loc pe 21 martie 2014 pe adresa: R.M., mun. Chișinău, str. Uzinelor, 12.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului societății pe rezultatele activității de producție și financiar-economic pe anul 2013. Perspectivele dezvoltării producției în anul 2014.
2. Examinarea și aprobarea actului de verificare a bilanțului anual și a raportului financiar a comisiei de cenzori.
3. Repartizarea profitului și stingerea pierderilor după rezultatele activității în anul 2013 și aprobarea normativelor repartizării profitului pe anul 2014.
4. Aprobarea procesului verbal al Adunării generale a acționarilor.

Începutul adunării – 11.00.

Începutul înregistrării – 9.00.

Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunarea generală anuală a fost întocmită conform situației la 17 februarie 2014.

Începând cu data de 1 martie 2014 acționarii pot să facă cunoștință cu materialele ordinii de zi pe adresa: R.M., mun. Chișinău, str. Uzinelor, 12, în fiecare zi de la orele 8.00 până la 16.00.

Pentru participarea la adunare acționarii prezintă pașaport sau buletin de identitate, în cazul transmiterii dreptului de vot, reprezentanții mai prezintă și procura autenticată conform legislației în vigoare.

**În atenția acționarilor
CIA „ASITO” S.A.****AVIZ de convocare a Adunării
generale extraordinare a acționarilor CIA „ASITO” S.A.**

Organul executiv a CIA „ASITO” S.A. în baza deciziei Consiliului Societății din 14.02.2014 anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, pentru ziua de 15 martie 2014, ora 10.00, în incinta clădirii CIA „ASITO” SA, pe adresa: m. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu – Bodoni, 57/1, etaj. III, sala 329

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Majorarea capitalului social a CIA „ASITO” SA prin efectuarea emisiunii suplimentare închise de acțiuni.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală extraordinară a acționarilor a fost întocmită conform situației din 19 februarie 2014.

Acționarii pot lua cunoștință de materialele cu privire la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor la adresa: începând cu data de 04 martie 2014 (în zilele de lucru) între orele 10.00 – 12.00 și 13.00 – 16.00 la sediul Companiei (m. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu – Bodoni, 57/1, etaj. III, sala 329.)

Adunarea generală extraordinară a acționarilor se va ține cu prezența acestora. Înregistrarea participanților la Adunarea generală extraordinară se va efectua între orele 08:30-09:45.

Pentru participare la Adunarea generală extraordinară a acționarilor CIA „ASITO” S.A., acționarii vor prezenta buletinul de identitate (pașaportul), iar reprezentanții acționarilor – și actul care atestă împuternicirea (procura sau extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice).

Consiliul de Administrație
CIA „ASITO” S.A.

Relații la telefonul 0(22)-22-62-12

**In atenția acționarilor
CC “TDA” S.A.**

În baza deciziei consiliului societății CC “TDA” S.A. se anunță convocarea Adunării Generale anuale a acționarilor pentru data de 22 martie 2014 – ora 15.00, înregistrarea va începe – 14.00 pe adresa mun. Chisinau str. Cuza Voda, 21 în incinta cafenelei “Toamna de Aur”.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Organului Executiv privind activitatea întreprinderii în anul 2013 și aprobarea raportului financiar.
2. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori.
3. Cu privire la repartizarea profitului net obținut în anul 2013 și aprobarea normativelor de repartizare (în%) a profitului pentru anul 2014.
4. Aprobarea companiei de audit financiar pentru anul 2014.
5. Aprobarea comisiei de cenzori.
6. Cu privire la majorarea capitalului social prin intermediul emisiei suplimentare de acțiuni.
7. Cu privire la unele modificări și completări în statutul societății.
8. Stabilirea coantumului retribuiri muncii membrilor consiliului societății.
9. Cu privire la autentificarea procesului verbal al Adunării Generale anuale a acționarilor.

Cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale acționarii se vor familiariza în zilele de lucru începând cu data de 12.03.2014 până pe 21.03.2014 între orele 16.00 -17.00 pe adresa mun. Chisinau str. Cuza Voda 21 contabilitatea CC “TDA” S.A.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală va fi întocmită la data de 12.02.2014.

Acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, pentru copii adeverința de naștere, iar reprezentantul lor procura autenticată în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. 022.77.14.88; 022.77.14.85

**Совет акционерного
общества «Sud-Vest Montaj»**

извещает, что 21 марта 2014г., в 10.00, состоится очередное общее годовое собрание акционеров в очной форме по адресу мун. Кишинэу, ул. Волунтарилор, 8. Начало регистрации – в 9.00. Начало собрания – в 10.00

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Итоги работы АО «Суд-Вест-Монтаж» за 2013г. и планы на 2014г.
2. Утверждение годового финансового отчета.
3. Аудиторское заключение.
4. Выборы руководящих и контрольных органов общества.

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании, составлен на 16.02.2014 г. Для участия в общем собрании акционерам необходимо иметь при себе удостоверение личности, а для представителей акционера – доверенность.

Ознакомление с материалами к повестке дня собрания начинается с 24 февраля 2014 г., в рабочие дни, с 10.00 до 16.00, у бухгалтера общества.

S.A. “BTA-37”

anunță organizarea ordinară a Adunării Generale a Acționarilor, care va avea loc pe 15 martie 2014 la ora 10-00 pe adresa or. Hincești, str. Industrială 1.

ORDINEA DE ZI

1. Darea de seamă privind activitatea economico-financiară pentru anul 2013.
2. Darea de seamă a Consiliului Societății privind totalurile activității societății pe anul 2013.
3. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori.
4. Planul activității pe anul 2014.
5. Examinarea modalitatilor stingerii datoriilor existente

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală este întocmită la data de 11.02.2014.

Participanții la adunarea generală prezintă buletinul de identitate, iar reprezentanții- procura autenticată conform legislației.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi la sediul SA “BTA-37”, tel 026922559, de la data de 01.03.2014.

**Уважаемые акционеры
АО Рыбхоз «Ghidrin»!**

Совет АО Рыбхоз «Гидрин» объявляет о созыве общего годового собрания в очной форме 27 марта 2014 которое состоится по адресу: г. Фэлешть, ул. Штефан чел Мааре, 104. Регистрация с 10:00 до 11:00. Начало 11:00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет финансово-хозяйственной деятельности за 2013 и перспективы развития на 2014 год.
2. Отчет ревизионной комиссии /аудиторское заключение/
3. Распределение годовой прибыли и утверждение нормативов.
4. Выборы органов управления общества и утверждение размера оплаты их труда.
5. О заверении протокола общего собрания.

Список акционеров имеющих право участия в общем годовом собрании акционеров составлен независимым регистратором «REGISTRU CORECT» S.A. по состоянию на 27 февраля 2014 года.

С материалами повестки дня общего собрания акционеры могут ознакомиться начиная с 10 марта 2014 с 10:00 до 15:00 кроме выходных по адресу: г. Фэлешть, ул. Шт. чел Мааре, 104.

При регистрации акционеры предъявляют паспорт или доверенность, заверенную согласно законодательству.

Совет Общества

**STIMAȚI ACȚIONARI ai
S.A. “Melioservice-Agro”**

Conducerea S.A. “Melioservice-Agro” aduce la cunoștință acționarilor despre convocarea Adunării Generale Anuale al acționarilor cu participarea lor pentru data de 19 martie 2014, pe adresa: Căușeni, Sos. Tighinei 25.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seama a directorului SA „Melioservice-Agro” dlui Cerevco V. A. privind activitatea pentru anul 2013.
2. Darea de seama a Consiliului SA „Melioservice-Agro”.
3. Raportul comisiei de cenzori privind activitatea în anul 2013.
4. Alegerea membrilor Consiliului Societății și alegerea membrilor Comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului de retribuire a muncii lor cu aprobarea Regulamentului acesteia.
5. Cu privire la încheierea unei tranzacții de proporții.
6. Diverse.

Înregistrarea acționarilor -10.00-10.45.

Începutul adunării -11.00.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi perfectată conform situației din 17.02.2014. Acționarii pot lua cunoștința cu ordinea de zi începând de 12.03.2014 în zilele de lucru, de la 10-12 pe adresa: Tighina 25, Or. Causeni.

Participanții la adunare vor prezenta buletinul de identitate. Reprezentanții vor mai prezenta procura autentică legislației în vigoare.

Relații la telefonul 0243-26635.

SA “MODERN-SERVICE”

anunță convocarea adunării generale a acționarilor care va avea loc pe data de 03.04.2014 în sediul SA pe adresa: Or. Causeni, bd. M. Eminescu 17, etj. IV.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului SA pe anul 2013.
2. Darea de seamă financiară anuală a SA pe anul 2013.
3. Darea de seamă a comisiei de cenzori.
4. Alegerea membrilor consiliului S.A. “Modern-Service”

Înregistrarea acționarilor de la orele 8.30 – 9.30. Începutul adunării la orele 10.00

Lista acționarilor va fi întocmită pe data de 04.03.2014 de registratorul independent “Grupa Financiară”.

Acționarii urmează să prezinte buletinul de identitate, iar reprezentanții procura perfectată conform legislației în vigoare.

Consiliul SA “MODERN-SERVICE”

S.A. “Acord”

anunță acționarii despre convocarea adunării generale pe data de 25 martie 2014 pe adresa: s. Recea, raionul Rîșcani, sediul S.A. „Acord” începutul adunării la ora 10.00, înregistrarea la ora 9.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea rapoartelor organelor de conducere pe anul 2013.
2. Aprobarea raportului comisiei de cenzori pe anul 2013.
3. Distribuirea venitului, plata dividendelor pe anul 2013.
4. Aprobarea business-planului și repartizarea venitului pentru activitatea societății în anul 2014.
5. Despre petrecerea controlului audit.
6. Alegerea consiliului coordonator al societății pe acțiuni.
7. Alegerea comisiei de cenzori.

Începutul înregistrării – 9.00.

Lista acționarilor a fost verificată la data de 15 februarie 2014.

Acționarii pot face cunoștință cu materialele cu privire la adunarea generală de pe data de 06 martie 2014 de la orele 13.00 -17.00 în oficiul Societății.

**Вниманию акционеров
CIA “ASITO” S.A.****ИЗВЕЩЕНИЕ о созыве вне-
очередного общего собрания
акционеров CIA “ASITO” S.A.**

Исполнительный орган CIA “ASITO” S.A., в соответствии с решением совета общества от 14.02.2014, извещает о созыве внеочередного общего собрания акционеров которое состоится 15 марта 2014 года, в 10:00, в здании CIA “ASITO” S.A. по адресу: Митрополит Бэнулеску-Бодони, 57/1,3-й этаж, 329 зал, мун. Кишинэу,

СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. Увеличение уставного капитала CIA “ASITO” S.A. путем размещения акций закрытой дополнительной эмиссии.

Список акционеров, имеющих право участвовать во внеочередном общем собрании акционеров, составлен по состоянию на 19 февраля 2014 года.

Акционеры могут ознакомиться с материалами к внеочередному общему собранию акционеров по адресу: мун. Кишинэу ул. Митрополит Бэнулеску-Бодони, 57/1,3-й этаж, 329 зал, (здание CIA “ASITO” S.A.) начиная с 04 марта 2014 года, в рабочие дни с 10:00 до 12:00 и с 13:00 до 16:00.

Внеочередное общее собрание акционеров проводится в очной форме. Регистрация участников внеочередного общего собрания акционеров будет проводится с 08:30 по 09:45.

Для участия во внеочередном общем собрании акционеров CIA “ASITO” S.A. акционеры должны иметь при себе удостоверение личности (паспорт), а представители акционеров – и документ, который подтверждает его полномочия (доверенность или выписка из Государственного Реестра юридических лиц).

Исполнительный орган
CIA “ASITO” S.A.

Справки по телефону: 0(22)-22-62-12

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
январь 2014 г.

2

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

3

Минэкономики подвело
итоги деятельности
за 2013 год

5

Финансовый сектор Республики Молдова будет проанализирован Международным валютным фондом и Всемирным банком

Группа экспертов
Международного валютного
фонда (МВФ) и Всемирного
банка (ВБ) в рамках
программы этих двух
международных финансовых
организаций проведет
оценку финансового сектора
Республики Молдова.
Заседание по инициированию
этой программы
состоялось в понедельник
в Национальном банке
Молдовы (НБМ),
информирует МОЛДПРЕС.

В пресс-релизе НБМ уточняется, что в процессе оценки эксперты «проведут глубокий и подробный анализ финансового сектора страны». Они оценят основные риски, «которым подвержены макрофинансовая стабильность и основы политик относительно финансовой стабильности страны, чтобы определить и рекомендовать политики по их нейтрализации или минимизации».

Эксперты Международного валютного фонда и Всемирного банка также проведут оценку аспектов, связанных с развитием финансового сектора, который способствует долгосрочному экономическому росту и социальному развитию страны. Таким образом, поддержка, оказанная в рамках Программы оценки финансового сектора Международным валютным фондом и Всемирным банком, будет содействовать раннему выявлению уязвимых мест и необходимости совершенствования

финансового сектора за счет улучшения его институциональных политик и аспектов, отмечает НБМ.

К смежным с финансовым рынком областям, которым будет дана оценка, относятся «надзор за финансовым сектором, корпоративное управление, антикризисное управление, развитие рынка капитала».

По завершении миссии эксперты представят ряд рекомендаций по преодолению выявленных недостатков, а также предложат меры

для дальнейшего развития финансового сектора.

Последний раз финансовый сектор Республики Молдова был оценен в рамках соответствующей программы в 2007 г.

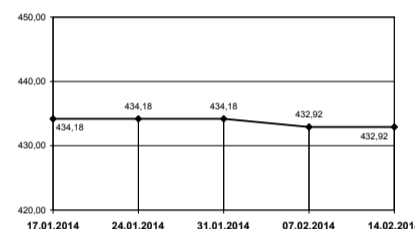
Программа оценки финансового сектора (FSAP) была инициирована в 1999 г., и представляет собой всеобъемлющий и глубокий анализ финансового сектора страны. В развивающихся странах и в странах с формирующейся рыночной

экономикой оценка в рамках FSAP осуществляется Международным валютным фондом в партнерстве с Всемирным банком.

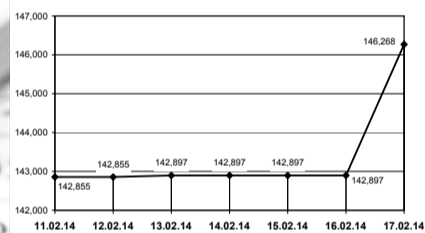
В рамках миссии представителей ВБ и МВФ в начале октября 2013 г. были установлены смежные с финансовым рынком области, которые пройдут соответствующую оценку, такие как надзор за финансовым сектором, корпоративное управление, регулирование кризисов, развитие рынка капитала.

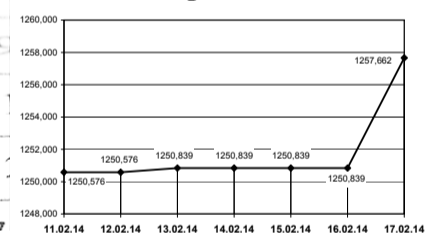
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 19.02.2014

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	13.5074
EUR	1	18.5409
UAH	1	1.5202
RON	1	4.1332
RUB	1	0.3833

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер по отбору аудиторской компании для проведения аудита издания. Заявки принимаются до 24 февраля 2014 г.

Контактный телефон:
022 22 77 58.

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 10 по 14 февраля 2014 года на Фондовой бирже Молдовы было проведено 10 сделок с ценными бумагами 6 эмитентов. Общий объем составил 170,5 тыс. леев.

Объем торгов в Основной Секции биржи составил 103,3 тыс. леев. Рыночная цена простых именных акций предприятия «Franzeița» увеличилась на 1 лей и составила 19 лей. Цена акций компании «Edilitar» (Кэушень) снизилась с 3,50 до 2 лей.

В Секции Прямых Сделок как единые пакеты (голосовые торги) были проданы акции 2 эмитентов в объеме 67,3 тыс. леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Внимание акционеров, представителей акционерных обществ и профессиональных участников финансового рынка!

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2014 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получают 10-процентную скидку на публикацию финансового отчета.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 1 • 2014

РЫНОК ЦЕННЫХ БУМАГ

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В январе 2014 года Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) зарегистрировала в Государственном реестре ценных бумаг 7 дополнительных эмиссий акций на общую сумму 475,95 млн лей (Таблица №1).

Объем эмиссии акций в январе 2014 года увеличился по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года на 456,35 млн лей или в 24,3 раза (Таблица №2).

ВТОРИЧНЫЙ РЫНОК

В январе 2014 года на вторичном рынке осуществлено 163 сделки с ценными бумагами на сумму 61,94 млн лей (Диаграмма №1). Количество сделок уменьшилось на 131 единицу, а их объем увеличился на 37,98 млн лей или в 2,6 раза, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №3).

БИРЖЕВОЙ РЫНОК

На биржевом рынке в январе 2014 года было зарегистрировано 54 сделки на общую сумму 1,79 млн лей (Диаграмма №2), что составляет 3% от общего объема сделок на вторичном рынке (Диаграмма №3).

Доля биржевых сделок составила 33% от общего числа сделок (Диаграмма №4).

Биржевой оборот снизился на 11,33 млн лей против соответствующего месяца предыдущего года.

Информация о сделках с ценными бумагами, включенными в биржевой листинг, представлена в Таблице №4.

ВНЕБИРЖЕВОЙ СЕГМЕНТ

В январе 2014 года на внебиржевом сегменте рынка было зарегистрировано 109 сделок на сумму 60,15 млн лей. Объем таких сделок увеличился в 5,6 раза, по сравнению с соответствующим месяцем 2013 года (Диаграмма №5).

В структуре внебиржевых сделок за отчетный период наибольшая доля приходится на сделки дарения – 61,98% или (37,28 млн лей), взноса в уставный капитал – 30,77% или (18,51 млн лей), наследования – 6,92% или (4,16 млн лей). Другие сделки составили 0,33% или (0,20 млн лей), в том числе 0,12 млн лей – сделки, осуществленные по решению суда, и 0,08 млн лей – сделки купли-продажи (Диаграмма №6).

Национальная комиссия по финансовому рынку:

MD 2012, мун.Кишинёв, б-р Штефана чел Маре, 77, тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md

Управление внешних отношений и развития: тел. (373 22) 859 430

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированные в ГРЦБ в январе 2014 г.

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, лей	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость ценной бумаги, лей	Уровень листинга на ФБМ
Дополнительные эмиссии акций					
Î.M. „MOLDCELL” S.A.	MD14MCEL1000	393600000	131200000	3	-
S.A. „DRUMURI-STRĂȘENI”	MD14STRD1004	1767210	176721	10	-
S.A. „SERVICE CENTRU JSB”	MD14RUJI1003	10000	100	100	-
B.C. „BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ CHIȘINĂU”	MD14BROM1003	35650000	3565	10000	-
S.A. „ASPA”	MD14ASPA1006	2224000	222400	10	-
S.A. „APĂ-CANAL CHIȘINĂU”	MD14APCL1001	25000000	250000	100	-
B.C. „ProCredit Bank”	MD14PROB1000	17700000	17700	1000	-
Всего		475951210	131870486		

Таблица №2 Эмиссии ценных бумаг в январе 2010-2014 гг. (млн лей)

Вид эмиссии	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2013, абсолютное изменение (+/-)
Эмиссии, осуществленные при учреждении АО	0,88	-	-	-	-	-
Дополнительные эмиссии акций	0,03	145,80	217,87	19,60	475,95	+456,35
Всего	0,91	145,80	217,87	19,60	475,95	+456,35

Таблица №3 Вторичный рынок в январе 2010-2014 гг.

Показатель	2010	2011	2012	2013	2014	2014 г. по сравнению с 2013 г., %
Биржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	76	138	159	68	54	- 20,59
Объем сделок (млн лей)	20,45	8,83	2,64	13,12	1,79	- 86,36
Внебиржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	155	149	163	226	109	- 51,77
Объем сделок (млн лей)	1,49	13,36	3,54	10,84	60,15	+ 454,89
Всего на вторичном рынке						
Кол-во сделок (единиц)	231	287	322	294	163	- 44,56
Объем сделок (млн лей)	21,94	22,19	6,18	23,96	61,94	+ 158,51

Таблица №4 Сделки, осуществленные с ценными бумагами акционерных обществ, включенных в листинг ФБМ, январь 2014 г.

Наименование эмитента	Код ISIN	Кол-во реализованных акций, ед.	Объем сделки, лей	Рыночная цена одной акции, лей	Номинальная стоимость, лей	Доля реализованных акций, %	Кол-во сделок, ед.	Уровень листинга
Сделки, осуществленные посредством интерактивного рынка								
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA	MD14AGIB1008	496	496000,00	1000,00	200,00	0,048	5	1
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” SA	MD14AGIB1008	52	51999,48	999,99	200,00	0,005	2	1
BC „BANCA SOCIALA” S.A.	MD14BSOC1004	4021	402100,00	100,00	100,00	0,402	1	1
BC „MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale” SA	MD14MBIS1000	240	16800,00	70,00	10,00	0,002	1	1
BC „MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale” SA	MD14MBIS1000	2	120,00	60,00	10,00	0,000	1	1
BC „MOLDINDCONBANK” SA	MD14MICB1008	2	180,00	90,00	100,00	0,000	1	1
BC „VICTORIABANK” S.A.	MD14VCTB1004	1	32,00	32,00	10,00	0,000	1	1
BC „VICTORIABANK” S.A.	MD14VCTB1004	60	1890,00	31,50	10,00	0,000	1	1
Всего		4874	969121,48				13	

40% общего объема кредитов банки выдали торговой сфере

Удельный вес предоставляемых торговле кредитов достигает 40% общего объема займов, предоставленных в Республике Молдова. Банки кредитовали торговлю на сумму более 17 млрд леев, сообщает МОЛДПРЕС со ссылкой на данные Национального банка Молдовы (НБМ).

Сферами, получающими больше всего кредитов от банковских учреждений, но на порядок меньше торговли, можно назвать пищевую промышленность и производственную сферу с общим объемом кредитов в 3 млрд и 4 млрд леев, соответственно.

Более двух миллиардов леев кредитов были выданы транспортным организациям, на телекоммуникации и развитие сетей, сельскому хозяйству и частным предпринимателям. 2,6 млрд леев достигает сумма потребительских кредитов.

Годовые темпы роста кредитования в четвертом квартале 2013 года составили 45,6%, это самый высокий уровень за последние три года, заявляет НБМ в последнем Отчете об инфляции. Объем новых кредитов составил более 10 млрд леев, вследствие роста уровня кредитования в национальной валюте на 63,8% по отношению к соответствующему периоду 2012 года, а также кредитов в иностранной валюте на 11,8%. 84,5% кредитов в

леях было предоставлено юридическим лицам. Средняя процентная ставка по выданным в национальной валюте кредитам выросла к концу четвертого квартала и установилась на уровне 12,51% в декабре 2013 года, что на 0,72 процентного пункта больше, чем в конце третьего квартала, когда ставка составляла 11,79%, отмечает НБМ.

Кредитный портфель молдавских банков на конец января составлял более 42 млрд леев.

МОЛДПРЕС

Диаграмма №3 Сделки на вторичном рынке ценных бумаг, январь 2010-2014 гг.

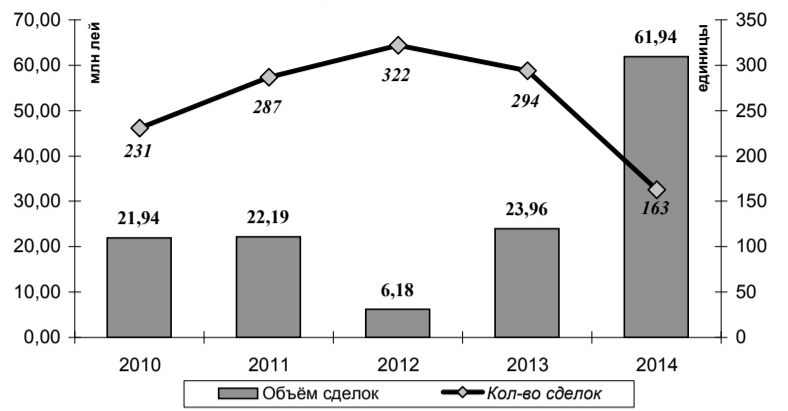

Диаграмма №6 Биржевые сделки, январь 2010-2014 гг.

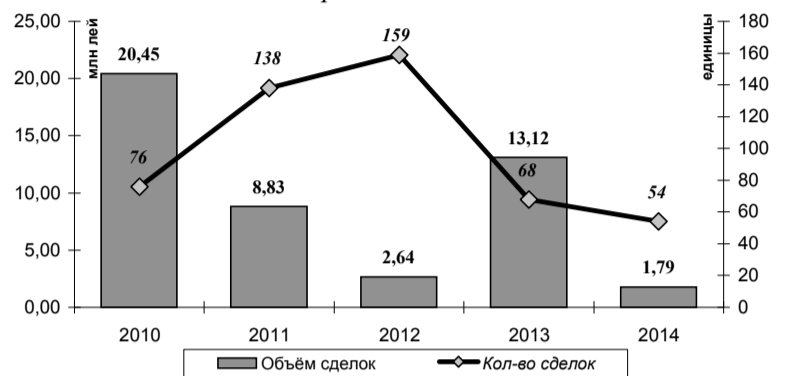

Диаграмма №4 Структура сделок на вторичном рынке, январь 2014 г. (по объему сделок)

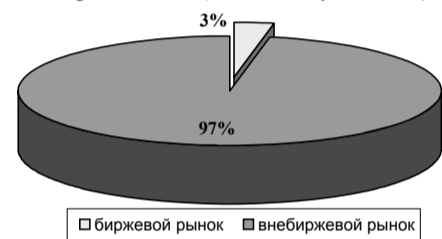

Диаграмма №5 Структура сделок на вторичном рынке, январь 2014 г. (по количеству сделок)

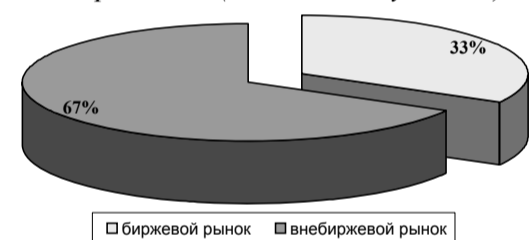

Диаграмма №7 Внебиржевые сделки, январь 2010-2014 гг.

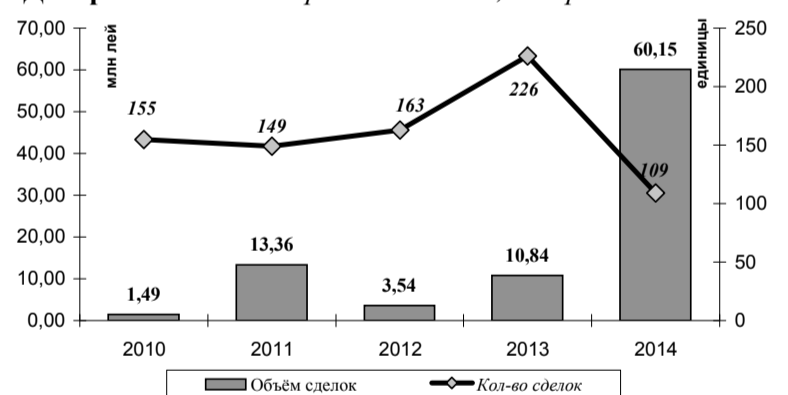
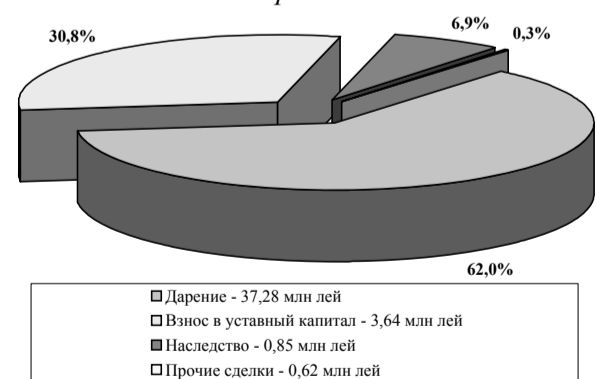

Диаграмма №7 Структура внебиржевых сделок, январь 2014 г.

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку, состоявшегося 14 февраля 2014 года, был рассмотрен ряд вопросов.

Административный совет НКФР утвердил список независимых регистраторов, которые могут быть назначены для эмитентов, не обеспечивших ведение реестра в соответствии с действующим законодательством.

Кроме того, принято решение о регистрации в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ), согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций, ценных бумаг S.A. "Drumuri Cahul" на сумму 2 782 880 лей, в количестве 278 288 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей, за счёт неденежных средств (основные средства). Уставный капитал компании составляет 19 851 120 лей (1 985 112 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 10 лей/акция). После увеличения уставный капитал составит 22634000 лей (2 263 400 простых именных акций номинальной стоимостью 10 лей/акция).

Рассмотрев результаты тематической проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций А.Е.І. „COLICĂUȚI”, Административный совет НКФР принял решение приостановить действие лицензии этой ассоциации на 6 месяцев (серии CNPF №000011, выданную 20.11.2008 на право осуществления деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций категории В), начав процедуру привлечения к административной ответственности исполнительного директора А.Е.І. „COLICĂUȚI”, предписав управляющим ассоциацией принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки, обеспечить безусловное соблюдение положений законодательных и нормативных актов, в том числе привести в соответствие с требованиями законодательства минимальный размер совокупных активов в течение 6 месяцев с момента вступления решения в силу, а также обязать внедрить стабилизационные меры. В решении отмечен и возврат займов в период с 01.12.2013 по 30.01.2014, когда образовались долги по договорам займов, заключенным на сумму 67,0 тыс. лей с 10 членами-должниками. Таким образом, А.Е.І. „COLICĂUȚI” должна ежемесячно представлять отчеты о принятых мерах с приложением доказательных документов. Кроме того, принято решение предупредить управляющих А.Е.І. „COLICĂUȚI” о возможности отзыва лицензии, в случае неисполнения решения.

В ходе заседания были внесены изменения в Постановление Национальной комиссии по финансовому рынку №38/14 от 08.08.2013 “Об утверждении состава комиссий по аттестации специалистов профессиональных участников небанковского финансового рынка”.

В целях проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций, Административный совет НКФР принял решение провести комплексную про-

верку деятельности А.Е.І. „ASOCIAȚIA CENTRALĂ A ASOCIAȚILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT”.

Рассмотрев представленную декларацию, Административный совет НКФР принял решение выдать страховому брокеру “OMNIS” S.R.L. лицензию на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании, начиная с 13 февраля 2014 года, на неограниченный срок, по адресу: мун. Кишинев, ул. Колумна, 86, этаж 3.

Кроме того, Административный совет НКФР одобрил переоформление лицензий:

– Страховой компании „ACORD GRUP” S.A. серии CNPF №000741, выданную 16 марта 2012 года на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензии с: а) включением класса страхования 9 „Другие виды страхования имущества”, условия страхования производственных рисков в сельском хозяйстве; б) включением следующего адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: Унгенский район, село Корнешть;

– Страховому-перестраховочному брокеру “BLAJCO ASIST” S.R.L. серии CNPF №000710, выданную 01 марта 2013 года на неограниченный срок, на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании путем замены приложения к лицензии с исключением следующего адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: мун. Кишинев, ул. Космонавтов, 9, лит. В, этаж 1;

– Страховой компании “DONARIS GROUP” S.A. серии CNPF №000657, выданную 29 марта 2011 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензии с: а) включением следующих адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность: г. Дондюшаны, ул. Индепенденций, 25/1; с. Конгаз, Комратский район, ул. Ленина, 45; б) изменением адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность, с г. Чимишлия, ул. Барбу Лэутару, 2, на г. Чимишлия, ул. Штефана чел Маре, 16; с) исключением адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: г. Резина, А. Щусева, 4;

– Страховой компании “MOLDOVA-ASTROVAZ” S.A. серии CNPF №000696, выданную 22 апреля 2011 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензии с: исключением из Класа 10 Страхования автогражданской ответственности вида деятельности „Обязательное страхование гражданской ответственности за ущерб, причиненный зарубежным транспортным средством”, исключением адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность: г. Кагул, ул. М. Витязул, 4; г. Чадыр-Лунга, ул. Ленина, 133; г. Окница, ул. Индепенденций, 51, каб. 519.

В рамках Программы реструктуризации винодельческого сектора Молдовы стоимостью 75 млн евро будет запущен новый финансовый инструмент – лизинг

Соответствующее решение приняло правительство на заседании на прошлой неделе. Как отметил министр сельского хозяйства и пищевой промышленности Василий Бумаков, в целом эта программа, финансируемая Европейским инвестиционным банком, предусматривает три финансовых инструмента.

Первый инструмент – кредиты, выделяемые через партнерские банки для модернизации виноделов, закупки нового оборудования, закладки виноградников – был запущен ранее, и доступен всем экономическим агентам отрасли. После принятия правительством решения о запуске второго финансового инструмента – лизинговые операции – малые и средние винодельческие компании смогут приобрести обо-

рудование в лизинг. Глава Минсельхоза отметил, что, как показывает анализ, предоставление виноделам финансирования в режиме лизинга упростит саму процедуру финансирования и позволит предоставить более выгодные условия конечным пользователям, в частности, более привлекательную процентную ставку, более низкий размер первого взноса, более длительный срок выплат.

Планируется, что запуск механизма лизинга оборудования для виноделов, наряду с выдачей кредитов, позволит компаниям иметь более широкий доступ к финансам для покупки оборудования. В итоге это приведет к повышению конкурентоспособности молдавской винодельческой продукции, увеличению ее экспорта. Третий финансовый инструмент в рамках Программы реструктуризации винодельческого сектора Молдовы предусматривает гарантии для займов и прямые инвестиции (инъекции капитала).

InfoMarket

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Обзор январских биржевых сделок

Объем биржевых торгов за первый месяц 2014 года составил 1,8 млн леев. В январе были заключены 54 сделки с акциями 21 эмитента. Объем торгов в Основной Секции продолжает доминировать в структуре биржевых сделок (73,15%) над объемом Секции Прямых Сделок (26,85%).

В Основной Секции (интерактивный рынок) было зарегистрировано 39 сделок на сумму 1,3 млн леев. Около 40% от всего этого объема составили сделки с акциями «Moldova Agroindbank». Цена акций «Moldindconbank» увеличилась на 3 лея и составила 90 лей. Рыночная цена акций «Banca Socială» снизилась с 250 до 100 лей за акцию. В течение месяца цена ценных бумаг «Mobiasbancă-Grupu Societe Generale» уменьшилась с 70 до 60 лей, «Victoriabank» – с 32 до 31,50 лея.

Рыночная цена акций кишиневской компании «Automototrans» остается стабильной на уровне 25 лей за акцию. Цена простых именных акций общества «Franzeļuța» выросла на 1 лей, составив 19 лей.

В Секции Прямых Сделок зарегистрированы 3 типа сделок в объеме 479,7 тыс. леев. В рамках голосовых торгов были проданы акции 7 эмитентов на сумму 382,1 тыс. леев.

Были зарегистрированы 4 сделки в соответствии со специальными условиями по продаже акций «Autorapid» (Анений Ной) на сумму 87,9 тыс. леев. Цена одной акции составила 5 лей.

Примэрия ком. Вэлчинец Каларашского района реализовала пакет 3,43% акций компании «Consat» (Калараш) по 2 лея за акцию. Общий объем сделки составил 9,7 тыс. леев.

Список ценных бумаг, зарегистрированных на бирже, к концу января состоял из 980 акционерных обществ, в том числе 9-ти листинговых компаний.

В январских торгах участвовали 13 Членов биржи, из них лидирующие позиции заняли:

- по объемам (1,9 млн леев) – «Valinvest»;
- по количеству совершенных сделок (29 сделок) – «Proajios»;
- по количеству торгуемых эмитентов (7 эмитентов) – «Broker M-D».

Более детальную информацию о спросе и предложении, о рыночных ценах, о статистике биржевых торгов, а также список брокерских компаний вы можете найти на сайте Фондовой биржи Молдовы (www.moldse.md) или по тел. 022-27-54-20.

Информация о торгах публикуется: еженедельно в газете «Capital Market», ежемесячно в информационном бюллетене биржи «Bursa de Valori a Moldovei» (подписной индекс «Poșta Moldovei» – 31882).

Фондовая биржа Молдовы

CAPITAL Market

Împreună
în lumea finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Юрие ФИЛИП,
Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,
Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Татьяна СОЛОНАРЬ
Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:
capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)
Расчетный счет: 225139437,
ф/к 1003600114204,
КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО,
филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.
В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup"

Ион ПРИСЭКАРУ:

«Оценивать работу ГНИ по сумме штрафов – неправильно»

Эксклюзивное интервью начальника Главной государственной налоговой инспекции (ГНИ) Иона ПРИСЭКАРУ корреспонденту агентства «ИНФОТАГ» Владимиру СИДОРЕНКО

– Господин Присэкару, в Налоговой службе началась кадровая чистка?

– Нет, проводятся внутрисистемные перемещения, причем на временной основе.

– Какова их цель?

– Повысить эффективность работы ГНИ.

– У Крылова есть басня «Квартет», в которой есть выражение: «А вы друзья, как не садитесь, все в музыканты не годитесь». Хотите оспорить классический перл?

– В этом нет необходимости. В оркестре под названием ГНИ подавляющему числу «музыкантов» медведь на ухо не наступал. Они крепкие профессионалы. Но инертность мышления, излишняя самоуверенность, нехватка практического опыта в работе с налогоплательщиками присутствует. Чтобы устранить эти недостатки, принято решение пригласить отдельных начальников территориальных инспекций на работу в центральный аппарат, а на их место откомандировать работников ГНИ. Первым представляется возможность пополнить багаж теоретических знаний, вторым – убедиться в том, с какими порой трудностями сталкиваются налоговики на местах, опирающиеся в работе на инструкции, разъяснения и указания ГНИ. Руководители среднего звена ГНИ разрабатывают указания, но сами их никогда не исполняют. Им будет полезно подкрепить фундаментальные знания практическим опытом.

Не так давно начальнику управления ГНИ в течение месяца довелось возглавлять территориальную инспекцию. И его неприятным образом поразило одно из указаний ГНИ. Надо было видеть изумленное лицо, когда он узнал, что «дурацкое» письмо подготовлено именно его управлением. Взаимообогащение во все времена было нужным и полезным делом. Оно позволяет изыскать скрытые резервы, предложить новые идеи, взглянуть на функционирование налоговой системы под другим углом.

– С момента вашего второго пришествия в ГНИ в качестве начальника прошло девять месяцев. Было время и осмотреться, и оценить профессиональные качества подчиненных. Но никаких оргвыводов пока не последовало. Вас удовлетворяет профессиональная компетентность работников налоговой службы?

– Не всех. Но по действующему законодательству уволить работника сложно. Руководителю nepзволительно самостоятельно объявлять нерадивому подчиненному даже выговор за профессиональное упущение. Он может только выносить свое предложение на рассмотрение дисциплинарной комиссии.

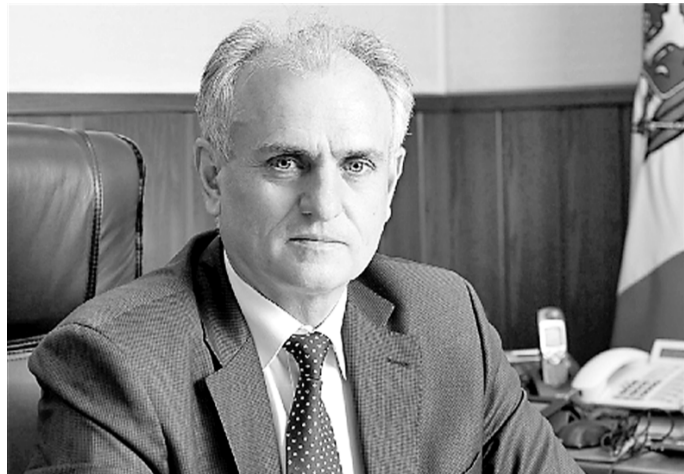
– В наше время, когда даже конституционные нормы откровенно попираются, мало кто столь ретиво чтит букву закона. Вы белая ворона?

– Принятые отдельными руководителями решения, противоречащие положениям трудового права, нередко оспариваются в судах. Многие незаконно уволенные затем восстанавливаются на службу. Им выплачиваются зарплаты за вынужденные прогулы. Мне бы не хотелось, чтобы после моих действий, вступающих в противоречие с законодательством, восстановленному на работе инспектору выплачивались компенсации за счет бюджета, за счет денег налогоплательщиков.

– У работников ГНИ большие зарплаты?

– Маленькие.

– И это при том, что они выявляют сокрытия налогов на сотни миллионов леев. И если им в знак признательности за «закрывание глаз» предлагают суммы

больше их месячного заработка, не каждый способен устоять перед соблазном. Для достойной оплаты труда работников ГНИ в бюджете нет средств. Но в итоге, после «закрывания глаз», бюджет недополучает только в виде штрафных санкций более значительные суммы.

– Вы неверно расставили акценты. Работу налоговой службы недопустимо оценивать по суммам начисленных штрафов. Необходимо выстраивать систему эффективных предупредительных мероприятий, направленных на недопущение налоговых нарушений, воспитывать добросовестность и сознательность у налогоплательщиков. Это главные задачи! И не только ГНИ, а всего общества!

На днях по обмену опытом к нам приехала делегация из министерства по налогам и сборам Азербайджана. Их система оказывает налогоплательщикам более 60 видов электронных услуг. Например, если работники министерства обнаруживают ошибки в декларациях, то направляют предприятиям сообщения с предложением их устранить. Или напоминают о необходимости представить декларацию. И все это происходит без наложения санкций. Что же касается СМИ, то в воспитании добросовестного налогоплательщика им отводится первостепенная роль. Для этого ГНИ организует курсы, на которых знакомит обозревателей и корреспондентов с основами налогового законодательства и администрирования, чтобы они подробнее вникали в нашу работу, и с большим пониманием критиковали.

– Сразу по приходу в ГНИ вы сделали акцент на добровольное исполнение налогоплательщиками обязательств перед бюджетом, чем вызвали иронические комментарии. Ваши намерения уже дали налоговые всходы?

– Да. Мониторизируются различные отчеты. И если обнаруживается, что на отдельных предприятиях средняя зарплата составляет, например, 800 леев, то экономический агент предупреждается о занижении налогооблагаемой базы. Аналогичный порядок действует и в отношении фирм, которые не предоставляют в бухгалтерских регистрах фактическую стоимость реализованной продукции. Приходится терпеливо объяснять, что при игнорировании предупреждений, по отношению к ним будут приняты принудительные меры, например, использование косвенных методов оценки хозяйственной деятельности, исходя из средних показателей по отрасли.

В аграрном секторе мы уже стали проводить мониторинг, начиная от посевов, и заканчивая сбором и реализацией урожая. В итоге в 2013 г. налоговые поступления от сельхозпроизводителей существенно возросли. Заметьте, без применения штрафных санкций. Экономический агент сознает, что находится под налоговым мониторингом, и не пытается обма-

нуть государство.

Еще пример. В декабре 2013 г. я лично трижды встречался с 12 крупнейшими импортерами овощей и цитрусовых. Демонстрировал расчеты, которые свидетельствовали о том, что у одного импортера налоги на один лей составляют 5 бан, а у другого – 0,05 бана. Товаров завезли на 156 млн леев, а налогов

уплатили всего 27 тыс. леев. Разъяснял, что нежеже указывать в накладных стоимость товара, реализуемого патентообладателям, в пять раз меньше, чем она проставляется при его отпуске супермаркетам.

– Увещевания возымели действие?

– Только для четверых. Остальные проигнорировали предупреждения. Мы применили иную меру воздействия. Провели проверки. Косвенным методом увеличили налогооблагаемую базу. За основу взяли цены, указываемые ими же в накладных при отпуске товаров магазину «Метро» и другим супермаркетам, а также в объявлениях, размещенных в СМИ.

К слову сказать, недавно я посетил сайт агентства «ИНФОТАГ», и прочел сообщение, в котором говорилось, что один футбольный клуб Национальной дивизии пригласил на работу известного зарубежного тренера и установил ему оклад 4,5 тыс. леев. Смешно. Предлагаю руководству клуба не шутить с государственной налоговой службой. Она доберется и до спорта, как добралась до медицины.

Один из столичных частных медицинских диагностических центров уже убедился в эффективности действий налоговой службы. Выставили налоговый пост, как меру воспитания. Деятельности центра он не мешал, но количество пациентов фиксировал исправно. В итоге, каждый день выручка составляла более 80 тыс. леев. До воспитательного «жеста» она в редкие дни едва доходила до 20 тыс. леев. По истечению трех месяцев, пост был снят, но выручка не падает до сих пор, и мы надеемся, что в ближайшем будущем она еще возрастет. Резервы для этого имеются.

В своей деятельности ГНИ старается быть последовательной. Но недобросовестные экономические агенты должны знать: либо они работают в налоговом поле, либо они исчезнут, поскольку ничего государству не дают.

– Недавно в получении взятки был уличен заместитель начальника одного из управлений ГНИ. Экономические агенты кулуарно жалуются, что вымогательством грешат, пусть не в таких масштабах, многие сотрудники ГНИ. Вас такое мнение о работниках системы не тревожит?

– Тревожит. Но с мздоимцами, в первую очередь, должны бороться соответствующие органы. Кроме того, во многом повинны и сами экономические агенты.

Для информирования о случаях вымогательства у нас открыта специальная телефонная линия (080001525 и 823408), но ни одного звонка пока не поступило. Если такие случаи имеют место, то следует звонить, и ГНИ незамедлительно примет меры. Я лично гарантирую, что экономический агент, сообщивший о вымогательстве, не будет испытывать никакого давления со стороны налоговой службы.

Приватизация 13 крупных активов госсобственности может быть отменена

Причина заключается в отсутствии интереса инвесторов в предвыборный период к крупным активам на регулируемых рынках.

По словам вице-преьера, министра экономики Валерия Лазэра, результаты прошедшего в конце 2013 г. раунда приватизации, в ходе которого на продажу были выставлены активы государства стоимостью более 1 млрд леев, оказались очень скромными. «Покупателями стали только местные компании. Мы выяснили, что иностранные инвесторы не заинтересованы в Молдове. После проведения консультаций мы поняли, что крайне сложно в предвыборный год продать крупные и важные объекты на регулируемых рынках. Потому что деятельность крупных операторов во многом зависит от политических факторов», – сказал Лазэр.

Он отметил, что объявленный правительством процесс приватизации 13 крупных госактивов государства (Moldtelecom, Air Moldova, Red Nord и др.) не был запущен, и в ближайшие 3 недели власти страны определятся с судьбой «большой» приватизации. В то же время, как отметил Лазэр, «малая» приватизация продолжится в прежнем формате – посредством организации инвестиционных и коммерческих конкурсов, аукционов на Фондовой бирже и пр. Первый в 2014 г. раунд по продаже госсобственности пройдет в марте-апреле. Министр экономики сообщил, что впервые на продажу будут выставлены некоторые новые объекты, которые являются привлекательными для инвесторов – госактивы стоимостью \$2-4 млн. «В прошлом году продались активы государства в Armobeton, Jolly Alon и т. д. Инвесторы для таких проектов есть и в Молдове», – сказал он. Согласно отчету Минэкономики, в 2013 г. в Молдове были приватизированы 14 госактивов стоимостью 112,03 млн леев. Доходы от приватизации в 2014 г. запланированы в размере 240 млн леев.

Валерий Лазэр: В кредитах МВФ мы сейчас не нуждаемся, но нам нужны консультации и экспертиза специалистов фонда

Отвечая на вопросы журналистов в ходе пресс-конференции во вторник относительно сотрудничества с МВФ, министр экономики отметил, что дискуссии с фондом продолжают.

По его словам, в настоящее время у правительства Молдовы нет определенных рамок сотрудничества с МВФ, поскольку мандат действующего правительства Молдовы истекает через 10 месяцев (в декабре 2014 г.), а это международное учреждение планирует, в основном, среднесрочные программы сотрудничества с правительствами (на 3-4 года). Однако, несмотря на отсутствие программы, власти страны тесно сотрудничают с фондом – все документы и проекты документов правительства проходят экспертизу МВФ. Валерий Лазэр также отметил, что программа финансирования не является самоцелью и представляет собой второстепенную задачу. «Нам важно иметь экспертное мнение коллег из МВФ. А в кредитах МВФ мы сейчас не нуждаемся.

Как правило, они направляются на пополнение валютных резервов НБМ, которые в Молдове достигли исторического максимума (2,8 млрд леев) и покрывают средства, которые могут поступить от импорта в течение 5-ти месяцев, при том, что необходимый минимум – покрытие импорта в течение 2-3 месяцев», – сказал Лазэр. Министр экономики выразил удовлетворение сотрудничеством с фондом, подчеркнув, что за исключением некоторых моментов, у властей Молдовы и МВФ нет разногласий. Это касается налогово-бюджетной политики, монетарной политики НБМ, консолидации банковско-финансового сектора и пр. вопросов.

Как сообщалось ранее, предыдущая трехлетняя программа МВФ с Молдовой, утвержденная 29 января 2010 г. и истекшая в апреле 2013 г., предусматривала финансовую поддержку в общем размере \$574,4 млн, из которых Молдова получила \$490 млн. Последний транш не был выделен Молдове из-за того, что страна не выполнила часть взятых на себя обязательств.

Минэкономики подвело итоги деятельности за 2013 год

Недавно Министерство экономики РМ представило итоги деятельности за прошлый год и приоритеты работы на 2014 год. Предлагаем сравнить анализ Минэкономики и заключения независимых экспертов по этому вопросу.

ИТОГИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Министерство экономики считает, что в прошлом году национальная экономика добилась положительных результатов, и дает оптимистические прогнозы на этот год. Согласно отчету о деятельности министерства, представленному главой ведомства Валериу Лазэр, в прошлом году в Республике Молдова был отмечен самый высокий экономический рост в регионе. Внутренний валовой продукт (ВВП) вырос примерно на 8%.

По словам В. Лазэр, за этот период прогресс был зарегистрирован практически во всех сферах экономической деятельности. Так, в январе-ноябре 2013 года промышленное производство выросло на 6,6%, экспорт увеличился на 11,3%, а импорт – на 4,9%. Больше всего вырос экспорт в страны Европейского Союза – на 12,7%, экспорт в страны СНГ остался на уровне предыдущего года. Таким образом, экспорт в страны ЕС составил 47,3%, в СНГ – 38,8% от совокупного объема экспорта.

В структуре импорта преобладают сырье и энергоносители, а также товары народного потребления. Так, импорт из стран ЕС составил 45,2%, из стран СНГ – 30,2% от совокупного объема.

По мнению министра, самым значимым событием прошлого года стало парафирование Соглашения об ассоциации, предусматривающего создание Зоны углубленной и всеобъемлющей торговли между Молдовой и Европейским Союзом, а также завершение переговоров по Соглашению о свободной торговле с Турцией. «Подписание этого соглашения позволит Молдове выйти на рынок, насчитывающий около 600 млн потребителей», – подчеркнул В. Лазэр.

Кроме того, министр подтвердил, что улучшение деловой среды по-прежнему является приоритетом для министерства экономики. В этой связи он отметил, что Молдова поднялась на 5 позиций в рейтинге „Doing Business”, проводимом Всемирным банком, разместившись на 78 месте из 189 стран. Наибольший прогресс был отмечен в разделе „Доступ к кредитованию”, где Молдова поднялась с 40 места до 13. В категории „Защита инвесторов” Молдова заняла 80 место, в категории „Уплата налогов” – поднялась с 116 на 95 место, а в категории „Открытие бизнеса” – с 93 на 81 место.

Особое внимание в 2013 году министерство экономики уделяло инициативам в сфере доступа экономических агентов к финансированию, развития инфраструктуры

поддержки бизнеса и продвижения предпринимательских компетенций и культуры. Так, в 2013 году объем финансовых ресурсов, в том числе в виде грантов, предлагаемых малым и средним предприятиям при помощи различных программ, составил более 200 млн лей, то есть на 32% больше, чем в 2012 году.

Положительные тенденции были отмечены и в сфере привлечения прямых иностранных инвестиций. За девять месяцев прошлого года их объем составил 183 млн долларов США, увеличившись на 35,3% по сравнению с аналогичным периодом 2012 года.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОГНОЗЫ НА 2014 ГОД

Среди приоритетов на этот год В. Лазэр назвал внедрение Дорожной карты по увеличению конкурентоспособности и Инновационной стратегии, ускорение регуляторной реформы, расширение программ поддержки малых и средних предприятий, расширение сети промышленных парков и привлечение новых инвестиций в отрасли, нуждающиеся в новейших технологиях с высокой добавленной стоимостью.

Кроме того, министерство постарается внедрить проекты, направленные на повышение энергоэффективности национальной экономики, в том числе в планах ведомства завершить постройку газопровода Унгены – Ясы к началу июля этого года. С этой целью особое внимание будет уделяться повышению институциональных возможностей, в том числе Организации по привлечению инвестиций и продвижению экспорта (МІЕРО), Агентству по энергетической эффективности (АЕЕ), Фонду энергетической эффективности (FEE), Агентству по защите прав потребителей (АРС) и организациям в сфере инфраструктуры качества.

В этой связи у министра экономики оптимистичные прогнозы в том, что касается роста национальной экономики на последующий период. По его словам, ВВП будет расти в 2014-2017 годах в среднем на 4,5% в год.

Так, доля промышленности в ВВП вырастет с 14,1% (в 2014 году) до 14,5% (в 2017 году), строительной отрасли – с 3,5% до 3,7%, а внутренней торговли – с 13,5% до 14%. По оценкам ведомства, экспорт будет расти в этот период примерно на 8,5% в год, импорт – на 7,2% в год.

Согласно этим оценкам, в среднем по экономике заработная плата вырастет примерно на 31,5% и в 2017 году составит 5525 лей.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПЕРСПЕКТИВЫ МОЛДОВЫ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ ЭКСПЕРТОВ

С другой стороны, Европейский банк по реконструкции и развитию опубликовал доклад, посвященный экономическим перспективам региона. Согласно документу, в 2014 году банк прогнозирует рост молдавской экономики на 3,5%, тогда как у министерства экономики этот показатель составляет 4,5%.

Эксперты банка считают, что краткосрочные перспективы экономического роста Молдовы характеризуются неопределенностью и зависят от динамики денежных переводов из-за рубежа, экспорта и настроения инвесторов, в то время как низкий уровень корпоративного управления в банковском секторе ставит под удар финансовую и макроэкономическую стабильность страны.

Эксперты Аналитического центра „Expert-Grup” также сдержанны в своих прогнозах относительно роста ВВП, предполагая, что молдавская экономика будет развиваться более медленными темпами в этом году, по сравнению с предыдущим.

В опубликованном „Expert-Grup” анализе говорится, что „ряд внутренних и внешних рисков могут подорвать экономический рост, и вносят неопределенность на экономический 2014 год”.

По оценкам „Expert-Grup”, „факторы, стоящие в основе экономического роста, значительные в прошлом году (хороший урожай, экспансионистская денежная политика и обесценивание национальной валюты), в этом году станут менее серьезными. Имеется в виду тот факт, что они не смогут быть немедленно заменены структурными факторами (усиление инвестиционной деятельности, диверсификация экспорта и так далее), так что поддержание экономического роста на уровне 2013 года пока невозможно. Замедление темпов экономического роста в этом году может быть обусловлено и ухудшением экономических отношений с Российской Федерацией, а неясность, связанная с предвыборной кампанией, обусловит проведение компаниями инвестиционной деятельности в режиме ожидания”.

Лилия АЛКАЗЭ

Что привело к снижению просроченных банковских кредитов?

В целом статистика просроченных банковских кредитов хорошая. К концу прошлого года доля просроченных кредитов составляла 11,6, что на 0,5 процентного пункта меньше, чем в ноябре. Однако, по словам экономистов, возвращение долгов во многом связано с экономическим ростом в прошлом году.

Экономический рост, наблюдавшийся в прошлом году, в немалой степени обусловил и улучшение финансовых показателей экономических агентов и финансовых учреждений Молдовы.

По данным Центробанка, абсолютное значение просроченных кредитов составило 4,883.0 млн лей, или на 3,7% меньше, по сравнению с концом прошлого года. Доля чистых просроченных кредитов в общем нормативном капитале снизилась на 9.3 п.п. – до 16.6%, выражая снижение рисков, связанных с убытками капитала.

«Выросло качество портфеля кредитов, и это связано по большей части с ситуацией в экономике. Такова специфика кредитования, что в периоды экономического роста повышается и качество портфеля кредитования, тогда как в периоды экономических трудностей растет объем неблагополучных кредитов. Очевидно, что с 2012 года у нас наблюдается экономический рост, и пока он будет сохраняться, банковские портфели будут улучшаться», – объяснил экономический эксперт IDIS Viitorul Ион Торня.

По мнению экономиста, предоставленные сфере торговли кредиты составляют более 50%, а в период экономического роста население потребляет больше, и торговые компании, соответственно, имеют больший оборот. Большая часть связана с торговлей. Примером тому является кризис 2009 года, когда кредитные портфели ухудшились вследствие экономического спада и снижения потребления населения. И в 2012 году банковские портфели ухудшились, хотя и не так значительно, как в 2009 г.

В свою очередь Александр Фала, директор по программам Expert Grup утверждает, что, по крайней мере, согласно статистике, отмечается улучшение ситуации в том, что касается снижения сальдо просроченных кредитов. «Ситуация улучшилась. Но нам необходимо обратить внимание на то, что произошло в Banca de Economii, так как, согласно отчетам, с середины 2011 г. банк отмечал положительные результаты, а затем к концу года ситуация ухудшилась. Это показывает, насколько точно банки отражают состояние экономики и финансовые показатели», – сказал Фала.

С другой стороны, он считает, что многие сделки с банковскими акциями, ударившие по структуре собственников, вызывают определенные вопросы. То есть при таких условиях не исключено, что однажды кредиты будут выдаваться на специфических условиях, которые могут угрожать стабильности банков.

По данным Национального банка Молдовы, в 2013 году прибыль банковского сектора Молдовы составила 1020.2 млн лей, что на 585.6 млн лей или 134.8% больше, чем за аналогичный период прошлого года. Этот рост обусловлен сокращением расходов, не относящихся к процентным, на 549.9 млн лей или 15.9%, а также, в частности, снижения обесценивания финансовых активов на 422.2 млн лей или 57.3%.

В то же время, доля иностранных инвестиций в капитале лицензированных банков к концу 2013 года составила 72.2%, что на 0.5 п.п. больше, по сравнению с концом 2012 года. Это произошло благодаря увеличению инвестиций акционеров-нерезидентов в уставный капитал на 16.9%, и инвестиций отечественных акционеров – на 13.6%. Общие активы банковской системы составили 76,184.0 млн лей, или на 31.0% больше, чем к концу 2012 года, что говорит о сохраняющейся тенденции расширения банковских активов. На рост активов существенно повлияла положительная динамика по таким показателям, как «денежная наличность и ее эквиваленты» и «кредиты и дебиторская задолженность». Эти показатели выросли на 69.5%, до 24 346.1 млн лей, и на 20.7%, до 43 728.6 млн лей, соответственно.

Значение показателя долгосрочной ликвидности в секторе (I принцип ликвидности) (активы со сроком возвращения более двух лет / финансовые ресурсы с потенциальным сроком отмены в 2 года ≤ 1) составило 0.7. Текущая ликвидность в секторе (II принцип ликвидности) (ликвидные активы, выраженные в наличности, депозиты в НБМ, ликвидные ценные бумаги, межбанковские кредиты со сроком до месяца / общие активы × 100% ≥ 20%) составила 33.8%. Данные значения показателей ликвидности отражают наличие адекватной ликвидности для поддержания платежей по облигациям, и определяет надежность банков при возможных внешних потрясениях.

Капитал I степени вырос на 14.6%, до 7,919.3 млн лей. Этот рост был обусловлен, по большей части, получением прибыли в секторе в течение года, и эмиссией акций 4 банков. Показатели капитала I степени отражают уровень консолидации лицензированных банков, позволяющий покрывать возможные убытки, не нанося ущерб финансовой безопасности. На 31.12.2013, все банки, кроме одного, располагали капиталом I степени, соответствующим минимальному необходимому капиталу (норма ≥ 200 млн лей).

Средняя достаточность капитала с учетом риска в секторе, хотя и снизилась на 0,9 п.п., продолжает держаться на высоком уровне – 23.4% (норма ≥ 16%). На протяжении многих лет этот показатель показывает существование в банках потенциала к кредитованию. А в конце прошлого года сальдо кредитов, согласно пруденциальным докладам, составило 42,177.3 млн лей, или на 20.6% больше, что отражает развитие процесса кредитования. Общий объем выданных в 2013 году кредитов вырос на 14.3%, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, составив 30504.5 млн лей. Соответственно, общий объем привлеченных в срок депозитов составил 34125.2 млн лей, или на 12.3% меньше.

Виктор УРСУ